

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125 річчя

Рік 126, ЧИСЛО 29, П'ЯТНИЦЯ, 19 ЛИПНЯ 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 29, FRIDAY, JULY 19, 2019

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Правда і неправда Пантелеймона Куліша

Петро Часто

Цього літа (26 липня – за юліанським календарем, 7 серпня – за григоріанським) виповнюється 200 років від народження Пантелеймона О. Куліша – одного з найталановитіших українців XIX ст. Якби, не дай Боже, доля нашого народу склалася ще гірше, ніж ми знаємо, і обдарованим, освіченим та невтомним у праці для загального добра „трудоголіком“ виявився лише він один, то й у цьому випадку було б щось доброго сказати про тогочасну українську культуру. Небагато таких універсальних працелюбців повторилося в наступних сторіччях. Феномен П. Куліша – це просто таки незбагненне у своїй активній заангажованості проживання життя у багатьох багатьох творчих іпостасях, мовби йдеться не про одну людину, а про цілу групу, про сузір'я яскравих і плідних авторів.

Куліш-поет залишив по собі довгу низку поем і сотні віршів – романтичних, ліричних, сповідальних і викривальних, гнівних, саркастичних і по-народному м'яких, людських і глибоко журливих. Його перша з черги збірка „Досвітки“ – це ще юнацька, чиста і щира любов до України і безхмарна, ясна віра у її близький і соняшний ранок, віра в рідне слово:

*Віщуванням новим
Серце моє б'ється, –
Через край із серця
Рідне слово летиться.*

А є ще Куліш-драматург, Куліш-оповідач і романіст, Куліш-перекладач, й то не лише поезій Віліяма Шекспіра і Адама Міцкевича, але й Біблії, Куліш-філолог, автор „Грамагки“, котра була, властиво, значним кроком у вдосконаленні українського фонетичного правопису. Вміщений у ній буквар високо оцінив Тарас Шевченко, назвавши цю працю „першим вільним променем світла, що здатен проникнути у здушену попами невольничу голову“. Є ще Куліш-етнограф, добрий знавець українського світу пісень і казок, і Куліш-історик.

Й усі творчі досягнення цієї вельми непересячної людини в кожній з названих ділянок слід, самозрозуміло, оцінювати безсторонньо, самі по собі, поза зіставленням з іншими нашими великими трудівниками, яких, дякувати Богові, Україна мала дуже багато. Втім, авторитет П. Куліша залишається помітним, навіть коли згадаємо, що в тому ж часі і в тому самому просторі жили і творили генії, світочі, в поезії – Тарас Шевченко, невдовзі Іван Франко і Леся Українка, у прозі – Панас Мирний, Іван Нечуй-Левицький, Михайло Коцюбинський, в драматургії – Іван Котляревський, Григорій Квітка-Основ'яненко, Іван Карпенко-Карий, Михайло Старицький, у мовознавстві – Олександр Потебня, Омелян Огоновський, Павло Житецький, в етнографії і фолклористи-

(Закінчення на стор. 16)

Закон про мову набрав чинності В Раді безпеки ООН країни Заходу посперечалися з Росією

На засіданні Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй про український мовний закон, країни Заходу посперечалися з Росією.

Засідання відбулося 16 липня, у день коли закон „Про забезпечення функціонування української мови як державної“ набрав чинності. Закон гарантує позиції української мови у державному управлінні, сфері послуг, освіти й медіа.

Росія засудила закон про мову, заявляючи, що „боротьба за національну ідентичність не повинна порушувати права російськомовної меншини“.

„Ми не виступаємо проти української мови. Ми хочемо захистити росіян“, – сказав представник Росії при ООН Василь Небензя.

Голова Постійного представництва України в ООН Володимир Єльченко назвав Росію „лицеміром, який не бачить колоди у своєму оці“.

Коментуючи пропозицію РФ обговорити на засіданні Радбезу ООН питання, що сто-

Постійний представник України в ООН Володимир Єльченко нагадує Росії про дискримінацію української мови. (Фото: un.org)

суються закону України про функціонування української мови як державної, він нагадав про насильницьку русифікацію та про дії Росії в окупованому Криму. „Країна, яка століттями насильно придушувала українську

(Закінчення на стор. 14)

Росія заявила, що Світовий Конгрес Українців є загрозою для її національної безпеки

Генеральна прокуратура Росії 11 липня визнала Світовий Конгрес Українців (СКУ) „небажаною організацією“, діяльність якої становить „загрозу основам конституційного ладу і безпеки Росії“.

Цей крок далі демонструє репресивну політику Російської Федерації, спрямовану на ліквідацію українських громадських організацій у Росії, каже СКУ у заяві виданій 12 липня. Також цей крок демонструє побоювання Президента Російської Федерації Володимира Путіна, що демократичні принципи, які сповідує український народ, призведуть до знищення клептократичного режиму Кремля.

„Ні Світовий Конгрес Українців, ні його складові організації не становлять жодної загрози національній безпеці Росії, – заявив Президент СКУ Павло Грод. – Ми стоїмо разом із миролюбним народом Росії, який хоче жити в державі, що поважає гідність свого народу. СКУ закликає російський режим Владіміра Путіна вивести свої війська і спецслужби зі східної України і Криму та припинити незаконну окупацію, порушення людських прав і триваючу військову агресію проти українського народу.“

Нещодавно СКУ виступив за невизнання російських паспортів, виданих українським громадянам у Криму та на територіях України, окупованих кремлівськими найманцями. Вида-

ча російських паспортів на території України є подальшим актом агресії проти України.

„Ми вітаємо рішення уряду Канади не визнавати ці документи та закликаємо міжнародне співтовариство наслідувати його приклад, оскільки це є ще однією атакою на український суверенітет“, – повідомив П. Грод.

СКУ визнаний неурядовою організацією як з боку ООН, так і з боку Ради Європи. Організація об'єднує в єдиний потужний голос 20-мільйонну українську діаспору в понад 60 країнах світу. Найбільше українців за межами України проживає саме на території Російської Федерації. Заборона українцям Росії співпрацювати з СКУ – це ще одна спроба залякати, пригнітити й безповоротно асимілювати їх, каже СКУ.

Хоча таке рішення російської влади є ще одним знаком честі для СКУ, організація дуже стурбована щодо безпеки провідників та членів українських громадських організацій на території Російської Федерації. Немає сумніву в тому, що російський уряд не вагається, щоб залякати або ліквідувати свою політичну опозицію як в країні, так і за кордоном, твердить СКУ.

Сьогодні в Росії живуть мільйони українців. „Це наш український народ і СКУ буде захищати його інтереси та інтереси усіх українців, де б вони не проживали“, – заявив Президент СКУ П. Грод.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ **Виборці змінили місце голосування**

Київ. – 280,922 громадян України змінили місце голосування на позачергових парламентських виборах, повідомляє Центральна виборча комісія. Процес тимчасової зміни місця голосування, який тривав від 24 травня, завершився 15 липня. Найбільшу кількість заяв подано від виборців Донецької області і Києва – понад 42,5 тис. і більше ніж 21 тис. відповідно. „Відтепер відділи ведення Державного реєстру виборців розпочали друк уточнених списків виборців і передачу їх дільничним виборчим комісіям. Перевірити наявність виборця у Держреєстрі, а також адресу виборчої дільниці, до списку якої буде включено виборця, можна за посиланням, – додають у ЦВК. ЦВК спростила процедуру зміни місця голосування – були потрібні лише відповідна заява і паспорт. Позачергові парламентські вибори відбудуться 21 липня. (Радіо Свобода)

■ **КСУ підтримав декомунізацію**

Київ. – Конституційний суд України оприлюднив своє рішення, яким визнав конституційним закон, що забороняє пропаганду комуністичного і нацистського режимів. Рішення суд ухвалив 16 липня за поданням 46 народних депутатів. „З'ясувавши легітимність мети ухвалення закону і здійснивши його всебічний аналіз, Конституційний суд України дійшов висновку, що пропаганда комуністичного і нацистського режимів, публічне використання їхніх символів є намаганням виправдати тоталітаризм і запереченням конституційних принципів і демократичних цінностей, захист яких є обов'язком усіх органів державної влади, а закон є конституційним“, – йдеться в рішенні. Рішення КСУ є обов'язковим, остаточним і таким, що не може бути оскаржене. „За своєю злочинною сутністю комуністичний режим і нацистський режим були однаковими, а методи здійснення ними державної репресивної політики – тотожними. Названі режими категорично заперечували можливість існування української незалежної держави, переслідували її прихильників та перешкоджали українському національному відродженню“, – заявляють у суді. „Засудження законом нацистського режиму та комуністичного режиму і встановлення заборони на використання їхньої символіки обумовлені легітимною метою – не допустити повернення до тоталітарного минулого. Така заборона покликана унеможливити будь-які спекуляції з використанням історичного минулого, пов'язаного з тоталітарними режимами, не допустити звеличення цих режимів, виправдання їх злочинів“, – додали в суді. (Радіо Свобода)

■ **СБУ затримала одного з підозрюваних**

Київ. – Служба безпеки України затримала одного з бойовиків, який перевозив зенітно-ракетний „Бук“, який збив маляйзійський літак „Боїнг-777“ в липні 2014 року, повідомив заступник начальника Головного слідчого управління СБУ Віталій Маяков. Про це він розповів 17 липня під час брифінгу, присвяченому розслідуванню трагедії МН17. За словами В. Маякова, затриманий вже відбуває покарання на території України. Він продемонстрував зняте на телефон відео, на якому видно, як „Бук“ везуть по окупованому Донецьку автотягачем. „Завдяки цьому відео з телефону ми встановили, кому належить цей трейлер. Ми встановили особу з числа бойовиків, яка забрала його на автопідприємстві в Донецьку. І через три роки нам вдалося цю особу, коли вона, нічого не підозрюючи, що ми про неї знаємо, перетинала кордон на підконтрольній нам території з Російської Федерації – ми його затримали, зараз він відбуває покарання тут, в Україні“, – сказав В. Маяков. Імені затриманого він, утім, не назвав. Літак авіакомпанії Malaysia Airlines, що виконував рейс МН17 із нідерландського Амстердама в маляйзійський Куала-Лумпур, був збитий над зоною російської гібридної агресії на сході України 17 липня 2014 року. Загинули 298 людей – усі, хто був на борту. У світі вже не раз закликали Росію визнати свою відповідальність за збиття літака. (Радіо Свобода)

НЕБЕЗПЕЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Декрет про мир

Юрій Макаров

Чергова інформаційна диверсія медведчуківського телеканалу „NewsOne“ – влаштувати телеміст „Київ-Петербург“ – змушує усвідомити, на якій ідеологічній ділянці відбуватимуться наступні атаки. По-перше, діалог, до того ж через голови влади, безпосередньо між двома народами, змученими конфліктом (кожне слово тут у кількох парах лапок). По-друге, мир за будь-яку ціну. А мир – це не просто мрія, а ще й предмет маніпуляцій, історія яких нараховує понад 100 років.

Я з цим зростаю. Плякати „Миру мир!“, „Нет войне!“, пісні „Пусть всегда будет солнце!“, „Хотят ли русские войны?“. Потім, коли купили телевизор, страшні репортажі про клятих американців, які бомблять мирний В'єтнам, і ще трохи – про ізраїльську воєнщину. Років до 10, поки не навчився підслуховувати дорослі анекдоти, була впевненість у тому, що я живу в найсправедливішій країні, оточеній войовничими агресорами. А ми правильні, ми – за мир!

Християнство, пізня античність, іслам, просвітництво, пацифізм – людство послідовно йшло до розуміння того, що проблеми війнами не вирішуються, а мир – абсолютна цінність. Й ось цю ідеологію комуністи підхопили як надійну зброю на шляху до світового панування.

Перший закон більшовицької влади – Декрет про мир. Маса змучених і вже добряче розагітованих фронтовиків сприйняла це як дозвіл оголити фронт і втікати додому грабувати панів. Наслідки всім відомі: червоний терор, кривава громадянська війна, анексія незалежної України та відновлення держав Південного Кавказу, спроба агресії проти Польщі, стрімка мілітаризація, розв'язання Другої світової війни.

І це не завадило після війни відновити гібридну експансію з допомогою цілком підконтрольного СРСР руху за мир і роззброєння. У цьому Москві радо допомагали, прости Господи, корисні ідіоти на кшталт французького комуніста Фредеріка Жюліо-Кюрі, лауреата одночасно Нобелівської премії з хемії та Сталінської премії „За зміцнення миру між народами“.

До самісінького початку 1990-их років гасло боротьби за мир мало токсичний присмак, коли Кремль, з одного боку, штампував і розміщував по світу, де міг, ядерну зброю, а з другого – фінансував масові протести проти американського імперіалізму. І на радянських кухнях вечорами погано вдягнені інженери, які вдень конструювали системи наведення міжконтинентальних балістичних ракет за 190 руб. на місяць розповідали анекдоти: „Війни не буде, але буде така боротьба за мир, що каменя на камені не залишиться“.

З часом в СРСР знайшлися природні союзники: ліва молодь покоління паризьких барикад і наметів Вудстоку. „Make love not war“, – написав на транспарантах з „пацифіком“ симпатичний патлатий молодняк... і зупинив війну у В'єтнамі. Справді, американські методи ведення бойових дій – килимові бомбардування, використання гербіцидів і напалму – не викликали жодної симпатії.

От тільки забулося, що існували два В'єтнами: Північний, комуністичний, і Півден-

ний, вільний, динамічний та культурний, хоча й трішки корумпований. З півночі через гори, знаменитою „стежкою Го Чі Міна“ невинним потоком переправлялися на південь підрозділи партизанської армії В'єтконгу, які влаштували диверсії, чинили терор, знищували місцеву адміністрацію, атакували військові частини, вирізували цілі села за співпрацю з офіційним урядом. Нестачі ресурсів комуністи не відчували, адже їм щедро допомагали комуністичний Китай і Радянський Союз.

Саме з диверсантами воювали американці вже як уміли. Якби вони втримали оборону, нині Південний В'єтнам міг би бути чимось на кшталт Південної Кореї, ще одним азійським тигром. А так лише тепер, через майже півстоліття, країна потроху оговтується від господарювання спадкоємців Леніна-Сталіна-Мао Цзедуну. І жертв червоного терору, яких насправді рахували мільйонами, ніхто не згадає. Сумно визнавати, що кумири твоєї юности – рок-музиканти, письменники, режисери – теж були корисними ідіотами.

Це я до того, що мир сам собою не є ані метою, ані взагалі чимось однозначним. Пам'ятаю, яку хвилю праведного гніву підняв вердикт Александра Гейга, Держсекретаря в Адміністрації Президента Рональда Рейгана: „Є речі, важливіші за мир“. Але ж це правда! Усі розуміють, що може бути мир як капітуляція, мир як толерування зла, мир як байдужість, мир як потурання агресорові.

Я не хочу сказати, що Аврелій Августин Блаженний, Генрі Девід Торо, Лев Толстой, Бертран Расел, Альберт Швайцер помилялися, а я один тут такий розумний. Але гасло миру в нинішній Україні є зрадою, тупою зрадою без головної „гештегу“, зрадою вкрадених земель і, головне, зрадою залишених напризволяще наших громадян, усвідомлюють вони це чи ні.

Різниця ще в тому, що радянська „боротьба за мир“ була надивовижу ефективною тому, що чимало людей і всередині СРСР, і за завісою щиро вірили в неї. Наївні пенсіонерки, наші бабусі, від душі здавали свої копійки у Фонд миру (черговий підрозділ Міжнародного відділу комуністичної партії), а їхні ліві активісти так само від душі бльокували американські бази в Німеччині.

Нині жодної віри у світле майбутнє ні в кого немає. Європейський обиватель просто хоче, щоб його не турбували поганими новинами, а ще низьких податків і дешевої бензини. Український обиватель, надто той, якого не торкнулася по-справжньому війна, хоче в принципі того самого. Оскільки ворожа пропаганда всі п'ять років безперешкодно товмачила йому, що це влада винна у війні, бо вона на цьому збагачується, наш типовий... ні, не ватник, я сказав би, болотник має ілюзію, що все може закінчитися за помахом чарівної палички.

Напевно, європейці не усвідомлюють, що мир з російською потворою на нинішньому етапі був би зрадою і їх так само. Погано пояснювали. Але нашим можна й треба тлумачити, не припиняючи, не втомлюючись, не шкодуючи зусиль. Гібридна війна триває.

„Високий замок“

Юрій Макаров – український письменник, публіцист, Київ.

СКУ: Рішення Ради Європи про відновлення членства Росії є викликом міжнародному порядку

Світовий Конгрес Українців 30 червня видав заяву про рішення Ради Європи щодо членства Російської Федерації.

Світовий Конгрес Українців (СКУ) засуджує рішення Ради Європи відновити повні права для Російської Федерації в раді, незважаючи на триваючу військову агресію Росії проти України, порушення міжнародного права та людських прав в Україні, Росії та в усьому світі.

Відновлення права голосування в Парламентській Асамблеї Ради Європи (ПАРЕ) для Росій-

ської Федерації є викликом правам людини і міжнародному порядку, який ґрунтується на системі правил. Рішення відновлює право голосу російській делегації, дозволяючи їй членам знову очолювати комітети і брати участь у керівних органах ПАРЕ.

(Закінчення на стор. 17)

ЖИТТЯ ЦЕРКВИ

Два дні зустрічей з Папою Франциском

Владика Борис Гудзяк

5-6 липня у Римі відбулася безпрецедентна подія. Бажаючи підтримати Українську Греко-Католицьку Церкву в час війни, екуменічних революцій та еволюцій, надій і напружень, гуманітарної та соціальної кризи, Папа Франциск запросив Верховного Архиепископа, митрополитів та членів Постійного Синоду УГКЦ на особисту зустріч.

Сам Папа, керівники Державного секретаріату Ватикану, префекти чільних дикастерій (міністерств) разом із своїми помічниками протягом двох повних робочих днів по-братерськи слухали і розмірковували над викликами та місією нашої Церкви та країни.

Щоб зрозуміти унікальність цього формату, варто уявити, що президент США, який є політичним провідником 300 млн. людей, а у відповідальності Папи – 1 млрд. католиків, запросив українців на зустрічі з керівниками американського уряду. Відсоткове співвідношення українців в Америці більш-менш відповідає кількості українських католиків в Католицькій Церкві.

Для ватиканських достойників і для нас – єпископів, що уособлювали глобальну Українську Католицьку Церкву, а були й представники Північної і Латинської Америки, Європи, включно з Україною – це були 12 годин уважно-го взаємного слухання.

Слухання і спокійне пізнання у сучасному світі є справжньою розкішшю.

Всі поспішають, хочуть здобути все і одразу, отримати негайний легкий результат, вийти на просте чорно-біле рішення. Ми якось втратили розуміння того, що життя – глибоке і складне, і щоб зрозуміти людину, місце, ситуацію, треба присвятити чимало уваги, часом потрібні тижні і місяці.

Ми розучилися слухати. Тому стільки людей „купаються“ на популізм політиків, стільки дітей виростають невислужаними, стільки жінок вважають, що їхні чоловіки їх не чують, і стільки чоловіків бояться по-справжньому відкритися і розповісти про свої страхи і тривоги. Ми бачимо як в різних країнах, навіть найбільш розвинених демократіях, є глибокі поділи, гострі відчуження, глибокі, хоч і добре замасковані, рани.

Католицька Церква – це глобальна мільярдна спільнота. Якщо зважувати в світських категоріях – це найбільш тривала організація на землі, яка пережила два тисячоліття безперервної, хоча й буремної, історії. Її „філії“ є в кожній країні, її принципи втілені в кожну культуру, ба, навіть більше – вона ці різні культури співтворила. Годі назвати іншу інституцію, що стільки зробила для культури, гуманітарних і соціальних потреб, людського розвитку і миру у світі та душах людей, скільки робить Католицька Церква.

Протягом двох днів, коли ми щиро і чесно представляли її керівникам наші труднощі, виклики, локальні і глобальні перемоги, ми мали також нагоду подивитися на себе збоку. Я думав про те, як три галицькі єпархії з провінційного закутка Австро-Угорської імперії в 1900 році змогли перетворитися на Церкву, що зараз має 34 єпархії та екзархати у всьому світі.

Думав, яку роль відіграла Апостольська Столиця, щоб уможливити наш розвиток.

У час, коли радянська система стирала усі згадки про існування нашої Церкви і старалася знищити самобутність народу, культуру і мову, Апостольський Престол підніс ім'я нашої Церкви, України і українців, надавав структурну підтримку і легітимність українському церковному спільнотному життю.

Саме Ватикан купив для Наукового Товариства ім. Шевченка в 1950 році посілість в Сарселі біля Парижу, щоб там наші науковці могли редагувати і видати Енциклопедію Українознавства.

Саме Ватикан у різний час і у різний спосіб фінансово підтримував Український Вільний Університет.

Папа Франциск, Патріарх Святослав і Архиепископ-Митрополит Борис Гудзяк у Ватикані.

Саме римо-католики забезпечували фінансову базу для Патріарха Йосифа Сліпого та його мрії – Українського Католицького Університету.

Діяльна роль Католицької Церкви є практично у всіх душпастирських, харитативних і освітніх проектах Греко-Католицької Церкви в Україні. Більш ніж 1,000 українських священників за останні 100 років отримали повні студії, здобули і докторати, в інституціях, які утримував Апостольський Престіл.

Підтримка з боку Риму має довгу традицію, а тепер з'являється новий формат – глибинного слухання. Це заслуга Папи Франциска.

Сьогодні нести відповідальність за єдність і загальний провід Церкви є неймовірно складно, зокрема через миттєвість і швидкість комунікацій та нашу нервову нетерпеливість, що вимагає негайної реакції і відповіді на кожне питання. Бажано короткої. Папа ж пропонує інший стиль, інше відношення.

Маючи цього року кілька нагод особистого спілкування з ним, можу засвідчити, що він вмє щиро і уважно слухати. В його очах світиться увага, щирість, близькість до убогого, увага до конкретно нашого (мого) болю, незважаючи на те, що понтифік мусить тримати в серці тривоги всього світу.

Вражає його безпосередність, простота і доброта. Цей Папа хоче, щоб людина була близько до Бога. Він не терпить помпезности, формалізму і клерикалізму.

Франциск не є політиком, хоча його статус у світовій спільноті вимагає певної дії, яка стосується політичної арени. Він, насамперед, душпастир, який глибоко переймається долями людей. Він і його помічники це ще раз засвідчили протягом цих двох днів.

Було б добре, щоб інші світові провідники присвятили Україні, українській війні, нашим терпінням і стремлінням стільки часу і уваги.

Йдеться не про сухий геополітичний розрахунок, а про увагу, що випливає з правдивої євангельської любові: до відчаю біженця, до самотності молодого людини, до травм тих, хто через війну втратив рідних, до страждань родин, розбитих алкоголізмом, до душевних ран, спричинених розлученнями, поділами і ворожнечами.

Щоб краще розуміти Папу Франциска, варто вмєти читати знаки, жести і символи. Кілька разів він наголошував, що починає і закінчує день з Україною через молитву перед іконою, яку йому

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ МЗС вимагає від Росії звільнити Сенцова

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України вимагає від Росії звільнити засудженого кінорежисера Олега Сенцова, якому 13 липня виповнилося 43 роки. „Сьогодні режисер Олег Сенцов визначає 43-й день народження. Він, незаконно затриманий та засуджений, перебуває в російській в'язниці вже шостий рік. Ми – разом із Олегом і повторюємо вимогу звільнити його“, – йдеться в заяві МЗС у Twitter. Кримського режисера О. Сенцова й активіста Олександра Кольченка разом із ще двома людьми затримали представники російських спецслужб в анексованому Криму в травні 2014 року за звинуваченням в організації терактів на півострові. У серпні 2015 року Північнокавказький окружний військовий суд у російському Ростові-на-Дону засудив О. Сенцова до 20 років колонії суворого режиму за звинуваченням у терористичній діяльності на території Криму. О. Кольченко отримав 10 років колонії. Обидва свою провину не визнали. Правозахисний центр „Меморіал“ вніс О. Сенцова і О. Кольченка в список політв'язнів. (Радіо Свобода)

■ Зеленський хоче Олімпіаду в Україні

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський хоче провести в Україні Олімпійські ігри. „Нам потрібен певний плян, що ми, скажімо, готові за три-чотири роки все побудувати, і тоді можемо бути в черзі і прийняти Олімпіаду. Ми повинні бути амбітними“, – сказав В. Зеленський під час спілкування із Міністром молоді та спорту Ігорем Ждановим та Президентом Національного олімпійського комітету України Сергієм Бубкою. Він заявив, що треба „дати завдання нашим хлопцям, які шукають інвестиції, дати завдання нашому бюджету, щоб щорічно виділялися гроші на об'єкти, які нам потрібні, а потім будуть використані для Олімпіади“. С. Бубка зазначив, що найближчі Олімпійські ігри, на проведення яких Україна може подавати заявку, – це зимова Олімпіада у 2030 році чи літня – у 2032 році. Він вважає найбільш реалістичним проведення в Україні однієї з наступних зимових чи літніх Юнацьких Олімпійських ігор. (Радіо Свобода)

■ Продовжено арешт українським морякам

МОСКВА. – Лефортовський суд Москви продовжив арешт усіх військовополонених українським морякам. Про це у групі „Захист військовополонених українських моряків“ через Фейсбук повідомив адвокат Микола Полозов. „Щодо 21-го військовополоненого українського моряка – термін утримання під вартою продовжено до 24 жовтня, а щодо трьох поранених (Андрія Артеменка, Андрія Ейдера і Василя Сороки) – на термін до 26 жовтня 2019 року“, – написав він. Адвокат зазначив, що різниця термінів арешту обумовлена тим, що при обранні запобіжного заходу вперше ще в листопаді минулого року в Криму суд щодо поранених моряків проходив окремо і пізніше, ніж судові засідання щодо інших військовополонених. „Жодне клопотання захисту в чотирьох судових засіданнях про залучення копій наказу Міжнародного трибуналу ООН з морського права, згідно з яким українські військовополонені моряки повинні бути негайно звільнені, задоволено не було“, – зауважив М. Полозов. При цьому адвокат зазначив, що ці рішення суду стороною захисту плянує оскаржити. (Укрінформ)

■ Зеленський міняє 12 послів

Президент Володимир Зеленський ухвалив рішення про заміну 12 керівників українських дипломатичних установ, повідомляє офіс президента. „Зокрема, і посол України в США закінчує своє відрядження до Вашингтону. Паралельно з цим, йде робота із підбору та оформлення нових послів. Відповідні укази глави держави будуть опубліковані найближчим часом“, – інформують представники Офісу президента на Фейсбук-сторінці установи. Посольство України у США від липня 2015 року очолює Валерій Чалий. (Радіо Свобода)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Чи американці гордяться своєю країною?

ПРИНСТОН, Нью-Джерсі. — Відома компанія опитувань „Гелуп“ оприлюднила 2 липня висліді свого опитування про почуття гордості за свою країну серед американців. Хоч назагал, 70 відс. респондентів сказали, що вони горді за США, лиш 45 відс. сказали, що вони є надзвичайно горді. Найбільше американці гордяться своїми науковими, військовим та культурно-мистецькими досягненнями, а найменше політичною системою, системою здоров'я та соціального забезпечення. Як і в минулому, відчуття надзвичайної гордості за США перевищує серед республіканців: 76 відс. є надзвичайно горді за свою країну; навіть за президентства Барака Обами, це відчуття ніколи не впало нижче 68 відс. Серед демократів, лиш 22 відс. висловили надзвичайну гордість; це є найнижчий рівень відколи „Гелуп“ почала ставити це питання 19 років тому, і половина того рівня який існував кілька місяців перед вибором Дональда Трампа в 2016 році. Серед незалежних виборців, цей показник є 41 відс. („www.gallup.com“)

■ Італійський суд засудив українця

ПАВІЯ, Італія. — Італійський суд 12 липня засудив українця Віталія Марків до 24 років ув'язнення за вбивство італійського фотографа Андреа Рокелі під час бойових дій в східній Україні в 2014 році. 29-літній В. Марків служив добровольцем на фронті. Пізніше він записався до Національної Гвардії України. Він заперечує свою вину і твердить, що фотограф згинув від куль проросійських бойовиків. Міністер внутрішніх справ України Арсеній Аваков сказав, що рішення суду було „несправедливе й ганебне“ і буде апелюване. В. Марків має подвійне українське-італійське громадянство. Він був заарештований на італійському летовищі в 2017 році коли приїхав відвідати свою родину. („Associated Press“)

■ Бібліотекарі змінили назву медалі

ЧИКАГО. — Головний орган Американської Бібліотечної Асоціації (ALA) вирішив скинути ім'я Мелвила Дуві зі свого найбільш престижного річного відзначення. Рада ALA проголосувала 23 червня за резолюцією, яка закликає скинути його ім'я, тому що (критики кажуть) він був антисемітом, расистом і висував сексуальні домагання жінкам. М. Дуві був творцем „Dewey Decimal System“ – широкоживаної дотепер системи категоризації надбав бібліотек. Він також був одним із співзасновників ALA і був її президентом в 1890-1893 роках. Кожного року асоціація відзначала Медалею ім. М. Дуві осіб, котрі досягнули високі заслуги в ділянці бібліотекознавства. У 2017 році цю медалю отримала д-р Карла Гайден, колишній президент ALA (2003-2004), котру Президент Барак Обама призначив на бібліотекаря Конгресу США в 2016 році. Вона є першою жінкою і першим афроамериканцем на цій посаді. Асоціація оголосила 25 червня, що схвальна резолюція тепер буде розглядена Комітетом відзначень, щоб вирішити як переіменувати медалю. („Publishers Weekly“)

■ Верховний Суд дозволив на хрест

ВАШІНГТОН. — Верховний Суд США вирішив, що величезний хрест на державній землі не мусить бути перенесений чи змінений задля розподілу Церкви й держави. Позов проти хреста внесла Американська гуманістична асоціація. Питання перед судом було просте: чи 94-літній „Хрест миру“ в Бланденсбург, Мериленд, порушує Першу поправку до Конституції, яка забороняє встановлення державної релігії. Голосами 7:2., рішення суду з 20 червня каже, що 40-футовий хрест – задуманий 1919 року матеріями поляглих і встановлений ветеранською організацією „Американський Легіон“ 1925 року – не означає схвалення християнства, але є меморіалом Першої світової війни. Суддя Семюель Аліто вказав, що хрест є широкопоширеним знаком на військових гробах. Департамент справедливості привітав це рішення суду, називаючи його „перемогою в обороні релігійної свободи та американської історичної традиції“. („USA Today“)

АРГУМЕНТАЦІЯ

Чому Крим повернеться в Україну

Олександр Лієв

Є принаймні сім причин, чому Крим повернеться в Україну в найближчі 10 років.

1. Політична. Світ не визнає влаштований Кремлем під дулами автоматів кримський „референдум“. Статус невизнаного Криму вимагає Росію. Це вже відчуває на собі кожен росіянин.

2. Геополітична. Тему Чорноморського простору не можна розглядати без розуміння інтересів Туреччини, Румунії та Болгарії. Покищо ситуативно Володимирові Путінові вдалося неутралізувати ці країни. Але їхні інтереси глобальні. У перспективі незадоволення, наприклад, Туреччини від анексії Криму, підкріплена підтримкою кримськотатарського народу, може зіграти важливу роль. Темпи зростання економіки Туреччини та її політичне становлення в світі змусять з нею рахуватися. Президент Реджен Таїп Ердоган втрачає підтримку всередині країни (вибори міського голови Стамбулу це підтверджують), його опоненти менш лояльні до В. Путіна.

3. Логістична. Перспективні морські порти перетворилися в каботажні, залізничне сполучення перерване, авіо – тільки в напрямку Росії. Усе це повною мірою вплинуло на економіку півострова, і це відчули самі кримчани. Жити в таких умовах – дорога ціна за „путінську манну небесну“. Керченський міст не вирішив проблем жителів Криму і економіки.

4. Енергетична. Йдеться і про воду та електроенергію, і про вугілля та газ. Усе це вже

зараз поставило на коліна економіку кримського агробізнесу, хемічної промисловості і всієї виробничої сфери. Без України ця тема не вирішується. Опріснення моря, власна атомна станція та інші фантазмагорії далекі від реальності.

5. Економічна. Основа економіки півострова останніх 50 років – агро, туризм, хемічна промисловість і транзит. Ці сфери деградується вже п'ятий рік. Стагнація вже відбилася на демографії та щільності населення в степовому Криму, який займає 65 відс. території півострова. Замінити колись ключові галузі лише військовими базами вдалося в п'яти містах. Утримувати решту території та її мешканців стало „головним болем“ для економіки Росії.

6. Демографічна. Найбільший відсоток пенсіонерів в Україні – саме в Автономній Республіці Крим. Вони і привели півострів до пащі В. Путіна своїми мріями про ЄСРР. Зростання відсотка працездатного, молодого населення абсолютно природне. Люди, котрі народилися в українському Криму, це ті на кому анексія відбилася найбільше. Їх слово стане вирішальним у найближчі п'ять років. Їхнє майбутнє без України виглядає непривабливим.

7. Ментальна. Кримчани зовсім не росіяни. І справа тут не в національності. За 25 років сформувалися потреби/звички громадянської свободи. Свободи слова. Свободи вибору. Свободи пересування.

„Газета по-український“

Олександр Лієв – голова Асоціації індустрії гостинності України, Київ.

114 народних депутатів пропустили понад 25 відс. засідань Верховної Ради

КИЇВ. – Активісти руху „ЧЕСНО“ презентували критерії оцінювання роботи депутатів Верховної Ради, аби допомогти виборцям розібратися, які ініціативи підтримував той чи інший депутат.

„Ми використовуємо шість базових критеріїв, які дозволяють оцінити роботу нардепів, які вже були у Верховній Раді, та депутатів місцевих рад. За цією рамкою ми будемо аналізувати списки політичних сил, які йдуть на вибори, та мажоритарних кандидатів на мажоритарних округах. Ми не можемо покрити всю територію України, але сфокусуємося на 26 найбільш проблемних округах – куди зайшло багато субвенцій, де були скандальні вибори і довибори“, – розповіла Віта Думанська, координаторка руху „ЧЕСНО“, на прес-брифінгу в Українському кризовому медіа-центрі.

• Перший з критеріїв – присутність на засіданнях парламенту: „Прогульниками“ за методологією вважають депутатів, які пропустили понад 25 відс. засідань за письмовою реєстрацією.

• Другий критерій – підтримка п'ять найважливіших політичних реформ: законопроектів про створення Національного антикорупційного бюро, про державне фінансування політичних партій, про Виборчий кодекс, про Вищий антикорупційний суд, про скасування загальною наглядом прокуратури.

• Третій критерій – підтримка антидемократичних ініціатив: голосування за „закони 16 січня“; за необов'язковість юридичної освіти для генерального прокурора; за електронне декларування для антикорупційних активістів; участь у поданні до Конституційного суду щодо декриміналізації незаконного збагачення.

• Четвертий критерій – фігурування в антикорупційних розслідуваннях.

• П'ятий – „кнопкодавство“: неособисте голосування.

• Шостий – „гречкосійство“: використання для впливу на вибір виборців благодійних фондів депутатів та їхніх помічників і довірених осіб депутатів.

Активісти проаналізували за даними критеріями роботу 423 депутатів Верховної Ради 8-го скликання. „Індекс сформований за негативними індикаторами. За кожним негативним кри-

терієм депутат отримував +1 бал, за підтримку політичних реформ „-1“, – зазначила Оксана Ставнійчук, парламентський аналітик руху „ЧЕСНО“.

114 народних депутатів – майже чверть складу Верховної Ради – за даними письмової реєстрації пропустили понад 25 відс. засідань. Цей критерій дозволив відсіяти тих, хто був відсутній з поважних причин (лікарняний тощо).

250 депутатів – половина складу Верховної Ради 8-го скликання є фігурантами антикорупційних розслідувань.

178 депутатів принаймні один раз голосували за когось зі своїх колег. Найчастіше за „кнопкодавством“ помічали Антона Яценка (127 голосувань) та Андрія Шиньковича (116 голосувань).

„Гречкосійів“ до дати 10 червня встановили 56. Але вже за наступний тиждень [у зв'язку з наближенням виборів – УКМЦ] ця цифра може суттєво зрости“, – розповіла О. Ставнійчук.

Активно підтримували політичні реформи 125 народних депутатів.

Лідерами загального антирейтингу виявилися Максим Єфімов та Олександр Третяков із фракції „Блок Петра Порошенка“ із балом +4.3. Депутатів із позитивним балом -1.0 – понад 20 осіб.

У „Блоку Петра Порошенка“ лідерами антирейтингу стали Максим Єфімов та Олександр Третяков з балом +4.3, позитивний бал -1.0 отримали Наталія Новак та Оксана Юринець.

У фракції „Батьківщина“ найгірший бал має Валентин Дубіль (+1.4), найкращий – Олексій Рябчин, Сергій Соболев та Альона Шкрум.

У фракції „Відродження“ антирейтинг очолює Антон Яценко із балом +4.2. Найкращий бал має Віктор Развадовський (-0.1).

У „Волі народу“ антирейтинг очолює Ярослав Москаленко (+4.2), найкращий бал має Василь Петювка (-0.9).

У „Народному фронті“ лідером антирейтингу є Андрій Іванчук з балом +3.7, найкращий бал має Леонід Ємець (-0.8).

В „Опозиційному блоку“ найгірший бал має Олександр Нечаєв (+3.7), найкращий – Юрій Павлик (-0.8).

У „Радикальній партії Олега Ляшка“ перше

(Закінчення на стор. 14)

ЗАПАХ РЕВАНШУ В УКРАЇНІ

Біля Конституційного суду відбулося віче на підтримку закону про люстрацію

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – Закон „Про очищення влади” набув чинності у жовтні 2014 року. Документ передбачає, що особи, які займають посади, що підпадають під люстраційну перевірку, повинні не пізніше, ніж на десятий день з початку проведення перевірки в установі, подати своєму керівникові власноруч написану заяву про згоду на проведення перевірки.

Того ж року до КСУ надійшло два подання від Верховного Суду та одне подання від 47 народних депутатів щодо конституційності деяких положень закону про очищення влади. Конституційний суд України 4 липня на закритій частині пленарного засідання продовжив розгляд справи щодо відповідності Конституції закону „Про очищення влади”.

Зранку в цей день у Києві біля Конституційного суду зібралися декілька сотень людей, які мітингували на підтримку Закону про люстрацію та вимагали від КСУ, аби той не скасовував закон „Про очищення влади”. Окрім представників політичних партій, участь в акції брали також пересічні активісти, зокрема учасники російсько-української війни на Донбасі.

В руках мітингувальників знаходилися саморобні плакати з написами „Захистимо конституцію від її „гаранта” – „преЗЕдента”, „КСУ, руки геть від люстрації!”, „Не дамо реваншу у КС!”, „Демократії кастрація – ліквідація люстрації!”, „В Україні два вороги: Путін і корупція!”, „Ні реставрації режиму Януковича!”, „Люстровані вже робили обвал країни, досить такої роботи!” та інші.

В українському повітрі витає запах реваншу. Це відчуття реваншу різноманітних „колишніх” виникає не лише через одіозні рішення судів. Не тільки через повернення російської делегації до Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ). Не лише у зв'язку зі спробами екстеріоналізм-втікачів пролізти в різний спосіб спочатку до Верхо-

вної Ради, а згодом і до Кабінету міністрів. Нова влада намагається провести в парламент та призначає на державні посади людей, котрі аж ніяк не схожі на тих, хто мав би вести українців до світлого майбутнього в ЕС та НАТО, як заявляє на словах Президент Володимир Зеленський.

В країні існує реальний вакуум влади і його з успіхом заповнюють деструктивні сили, які добре знають, що і як треба робити в подібних ситуаціях. Бо крім громадянського суспільства їх немає кому зупинити і зараз ці люди випробують всі межі дозволеного – щоб заповнити собою вакуум влади. Ця ситуація засвідчує слабкість української держави – її інституційну неспроможність і ця ситуація куди небезпечніша, бо ослаблена влада – це ослаблена країна, тому найбільшим союзником цих деструктивних сил і є нині путінська Росія. Адже саме під час попереднього міжвладдя взимку 2014 року вона й розпочала гібридну війну проти України, окупувавши частину її території.

Тому одне із ключових завдань влади на найближчий час – створити систему стримування-противага. Аби не лише стримувати некомпетентних керманців від необдуманих рішень, а й щоб тримати рівновагу. Як і варто покарати тих, хто намагається здійснити реванш. В цьому передовсім має бути зацікавлена влада як в особі новообраного президента, так і майбутня новообрана Верховна Рада з новим Кабінетом міністрів.

В час коли державні інституції безсилі чи прикидаються такими знову настає час для громадянського суспільства. Наступає золота пора для активістів, на плечі котрих знову лягає вся відповідальність – зупинити наступ антиукраїнських сил та не дати закріпитися всім тим ворогам України, хто прагне нині реваншу. Саме громадянське суспільство має контролювати і направляти нову владу. Вказувати на необхідні реформи і добиватися їхнього втілення. Головне – не відступати й не умивати руки.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Ліки сприяють деменції старших осіб

ЧИКАГО. — „Журнал Американської Медичної Асоціації” (JAMA) з 25 червня опублікував вислід досліджень, які вказують що деякі медичні для старших осіб збільшують ризик деменції (слабоумства). Вчені з Нотінгемського університету у Великобританії встановили, що серед старших осіб, котрі приймали антихолінергічні ліки щоденно впродовж принаймні трьох років, ризик деменції збільшився на 50 відс. Ці медичні найчастіше включають антидепресанти, ліки проти запаморочення, та антипсихотичні і антиепілепсіїні препарати. Пацієнти, котрі приймають такі ліки, повинні поговорити зі своїми лікарями про можливу заміну цих препаратів. („New York Daily News”)

■ Острови більше заражені від Чорнобиля

ВАШІНГТОН. — Деякі Маршальські острови, де США перевели десятки ядерних випробувань в половині ХХ ст., мають рівні радіації вищі від місцевостей ядерних катастроф в Чорнобилі в 1986 році та Фукусімі (Японія) в 2011 році. До такого висновку прийшли науковці, котрі опублікували свої дослідження 15 липня у „Виданні Національної Академії Наук США”. Маршальські острови складаються з двох кільців понад 1,000 коралових островців, які розположені в центральному Тихому Океані між Гавайями та Філіпінами. Після Другої світової війни, США використали деякі островці для переведення 67 випробувань своєї ядерної зброї в 1946-1958 роках, після того як вони переселили жителів. („Newsweek”)

■ Суд заборонив питати про громадянство

НЮ-ЙОРК. — Федеральний суддя Джесіс Фурман 16 липня підписав наказ, який заборонив Адміністрації Дональда Трампа запитувати про громадянство під час перепису населення в 2020 році. Позовачі в цій справі, включно з Американською спілкою для громадських свобод (ACLU) та стейтом Нью-Йорк, вказали судді на екекутивний наказ Д. Трампа з 11 липня, згідно з яким інші федеральні агенції будуть здавати інформації про громадянство Департаментові торгівлі. Дж. Фурман, котрий був призначений на свій пост Президентом Баракком Обамою в 2012 році, оригінально виніс рішення в січні проти включення питання про громадянство до перепису, а Верховний Суд США підтримав його 27 червня голосами 5:4. Перепис населення США відбувається щодесьять років. („The Hill”)

■ Суд видав присуд жінці прем'єра

ЄРУСАЛИМ. — Єрусалимський суд рішив, що Сара Нетанягу, жінка прем'єр-міністра Ізраїля Беніяміна Нетанягу, має заплатити 15.3 тис. дол. кари за зловживання державними грошми. Рішення суду 16 червня закінчило кількарічну справу, в якій її оригінально обвинувачено у розтринькуванні 100 тис. дол. державних фондів на розкішні страви. 60-літня С. Нетанягу має репутацію використання державних грошей на свої екстравагантні смаки. Але сам прем'єр має поважні легальні проблеми. Йому закидають підкупство, шахрайство і порушення публічного довір'я. Б. Нетанягу відкидає всі обвинувачення. Переслухання його справи мають відбутися в жовтні, але він може звернутися до Верховного Суду з проханням відложити цей термін. („Associated Press”)

■ Землетруси навісти Калифорнію

РІДЖКРЕСТ, Калифорнія. — Два масивні землетруси сколихнули південну Калифорнію 4 і 6 липня. Вони були розміром 6.4 і 7.1 балів, відповідно. На щастя, не було поважних людських травм, але матеріальної шкоди були приблизно на 100 млн. дол. Губернатор Гевін Ньюсом відвідав найбільш потерпілі місця і сказав, що федеральний уряд обіцяв негайну допомогу. Матеріальні і людські втрати були б набагато більшими, якби епіцентр землетрусів був у густозаселеній місцевості, такій як Лос-Анджелес. Впродовж п'ятих днів відбулося ще 28 повторних підземних потрясень, розміром принаймні 4.5 балів. („San Francisco Chronicle”)

Активісти на акції захисту Закону про люстрацію під Конституційним судом України. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Вперте питання

Оточення Президента України Володимира Зеленського дуже сміливо заговорило про потребу скасування мораторію на вільний ринок земель сільськогосподарського призначення. Аж знадто сміливо – як на глибоку роз'єднаність спільноти щодо цього непростого питання. Україна мовби застрягла між логічними теоретичними доказами корисності цього довгожданого починання і практичною неготовністю державної системи здійснити земельну реформу без болю і наступних розчарувань. Саме тому вже понад чверть сторіччя ця проблема то стає предметом гострих дискусій, то знов відкладається у довгу шухляду. На перешкоді стоїть величезне соціальне розшарування українського суспільства. Досить сказати, що 20 відс. валового доходу країни і 50 відс. валових валютних надходжень – в руках одного олігарха. Якщо додати, що майже вся українська економіка залежить від семи-восьми олігархічних родин, то можна зрозуміти, в якій мірі питання вільного ринку землі є контрверсійним.

Українська земля – особлива, єдина така у світі. 44 відс. території займають чорноземи, товщина родючого прошарку досягає півтора метри, це найвищий показник у світі. Не є таємницею, що і західні агроконцерни, і російські виявляють до українських чорноземів неабиякий інтерес, і це свідчить про важливість України для системи глобальної харчової безпеки.

Прихильники скасування мораторію на вільний продаж-купівлю землі висувують нібито незаперечні аргументи: українська економіка негайно дістане потужний стимул для розвитку, рікою потечуть інвестиції, побільшає місць праці, устатковується банківська система. І ще такий доказ: хоч діє мораторій, але ще активніше діють різні тінкові, хабарницькі схеми, і великі площі опиняються у володінні хитрих гендлярів. То який сенс у подальшій чинності мораторію?

Однак, майже 70 відс. українців, що працюють на землі, висловлюються проти скасування. Люди бояться, що повториться сумна історія з приватизуванням великих державних підприємств, ефективність котрих ніскільки не зросла після того, як їх за безцінь перебрали у свою власність олігархи. Селяни розглядають землю як останній ресурс країни, який, бодай на папері, є власністю народу. Вільний ринок за нинішніх порядків, за недосконалого законодавства приведе до того, що власниками землі стануть великі агрохолдинги, а вони вже й нині більше відомі з того, що злочинно байдуже ставляться до землі, вирощуючи культури, котрі виснажують ґрунти.

Окремий бік проблеми – чи можна буде дозволяти чужим купувати землю в Україні? Наприклад, в Польщі, Болгарії, Угорщині це забороняється законом. Хоч, мабуть, не тяжко уявити, що якийсь вимогливий, дисциплінований, умілий німець чи японець зміг би показати добрий приклад українським селяням, але ще легше уявити, як грошовитий арабський шейх скупить великі масиви землі, зовсім не рахуючись з національними інтересами України.

Як же бути далі? Очевидно, ринок землі потрібний і він врешті з'явиться. Проте, лише за умови ухвалення дуже досконалих, за найкращим світовим досвідом, законів, і по-друге – за загального оздоровлення української економіки, коли доходи українців значно зростуть й на ринку землі зможуть мати вагоме слово не тільки агрохолдинги, але й звичайні українські громадяни.

ІСТОРІЯ

Незабутий Федір Матушевський

Олександр Вівчарик

20 червня відбулася зустріч, присвячена 150-річчю з дня народження і 100-річчю з дня смерті видатного українського громадського діяча Федора Матушевського, який народився саме в цьому місті у священничій родині. Нещодавно в метричних книгах місцевої Покровської церкви знайдено записи, які вказують на те, що в ній у XIX ст. прислужував паламарем його батько Павло Матушевський. Також виповнилося 145 років з дня народження його дружини Віри (в дівоцтві Попової) і 75 років з дня її загибелі.

Серед доповідачів на зустрічі були черкаські науковці: голова Черкаського обласного осередку Національної спілки письменників України д-р Володимир Поліщук, історики Віталій Масненко і Сергій Шамара, завідувачка відділом Шевченківського національного заповідника в Канєві Раїса Танана, місцева журналістка Юлія Харченко. Гімназистка Карина Данилович представила присутнім власний відеофільм про видатного земляка.

Ф. Матушевський та його дружина шанували Тараса Шевченка. У „Книзі вражень” першого народного музею „Тарасова світлиця” він зробив другий за числом запис 6 червня 1897 року. Перший запис напередодні 5 червня зробив Микола Лисенко, який приїхав на могилу з усією родиною.

1898 року, до 100-річчя виходу „Енеїди” Івана Котляревського, Ф. Матушевський у співпраці з Сергієм Єфремовим і Василем Доманицьким видав збірник-альманах української поезії „Вік”. З цього видання постало видавництво „Вік”, перші книжки якого друкувалися в Черкасах. Воно проіснувало до 1918 року і видало 140 книг.

На початку XX ст. Ф. Матушевський працював редактором першої щоденної української газети Наддніпрянської України „Громадська думка”, згодом – „Рада”, був, по суті, родоначальником журналістики в центральній Україні. На той час остаточно виробленого українського правопису ще не було, як і остаточно сформованої літературної мови. Ф. Матушевський доклавав багато зусиль до її творення.

Недарма Євген Чикаленко назвав його першим жертвником української преси. І це не перебільшення. Підготувати кожного дня свіже число – то надзвичайно напружена, копітка праця. Ф. Матушевський не лише редагував газету, він встигав ще й сам писати в ній замітки під різними псевдонімами. Його наукова творча спадщина налічує понад 420 публіцистичних, науково-популярних та літературознавчих праць.

Перша його освіта – духовна. Другу, юридичну, він здобув у Дерптсько-

Федір Матушевський

му університеті (нині Тарту, Естонія). Був дуже вправним юристом, що допомагало не лише в роботі редактора, а й у пошуку фондів на видання газети. Він вивчав економіку, підтримував український кооперативний рух.

У розпал Першої світової війни він пішов рятувати полонених російською армією галичан. У 1904 році з'явилася Українська Демократична Партія, яка мала чітку національну позицію. Серед її засновників ми бачимо Ф. Матушевського. Згодом він-діяч Товариства Українських Поступовців, голова організованого Миколою Лисенком клубу „Родина”, з якого навесні 1917 року постала Українська Центральна Рада. Звісно, він – член Центральної Ради, а в січні 1919 році – посол УНР у Греції. Разом з Модестом Левицьким – радником української місії – видавав грецькою мовою „Грецько-Українське Ревю”, зустрічався з найвищими ієрархами Грецької Православної Церкви з питань надання українському православ'ю автокефалії. Серце не витримало напруженої роботи. Поховали його в Афінах.

Трагічною була доля його рідних в СРСР. З Ф. Матушевським до Греції виїхав лише його старший син Юрій. Середній син Борис був ув'язнений разом з Сергієм Єфремовим і Митрополитом Української Автокефальної Церкви Миколою Борецьким. Син Василь загинув на заслання в Тайшеті 1943 року. Дружина Віра, заарештована 1937 року, загинула в концтраційному таборі в Потьмі, що у Мордовії, 1944 року.

У 2016 році на честь Ф. Матушевського в Смілі перейменували вулицю Маяковського. Це добре. Та ще важливіше, щоб сміляни знали про його життя і боротьбу за незалежність, як і про життя та боротьбу інших своїх земляків тих часів. У Смілі вирішили добиватися запровадження обласної журналістської премії ім. Ф. Матушевського. У плянах також видання збірника його праць.

Сміла, Черкаська область

Черкаські науковці під час зустрічі в Смілі. (Фото: Олександр Вівчарик)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не киче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада СКУ дякує за підтримку Літнього інституту для вчителів

В Україні продовжує діяльність Літній інститут-2019, організований Світовою Координаційною Виховно-Освітньою Радою (СКВОР) Світового Конгресу Українців (СКУ) з фінансовою підтримкою Канадсько-Української Фундації (Президент Віктор Гетьманчук), Кредитової спілки „Будучність”, Торонто; Міського голови Львова Андрія Садового та Міського голови Мукачеві Андрія Балого.

Починаючи з 1 липня, команди шкіл, до яких входять директор, заступник директора, психолог та по одному вчителю початкових клас, природознавства, математики, української та іноземної мов, проходять навчання в експертних групах під керівництвом викладачів з канадської та американської діаспори у співпраці зі співвикладачами з України, а відтак – з колегами своєї школи створюють спільний проект, який під час 2019-2020 навчального року буде реалізований у їхньому освітньому середовищі.

У першому етапі Літнього інституту-2019, який завершився 5 липня у Львові, взяло участь 20 команд шкіл Львова та п'ять команд з Львівської області. Наступний етап проходитиме в Мукачеві, Закарпатської області.

Щоб ознайомитись з технологією діяльності

Літнього інституту-2019, його відвідали: Вадим Карандій, заступник міністра Міністерства освіти і науки (МОН) України; Роман Шиян, заступник директора Інституту модернізації змісту освіти МОН України; А. Садовий, голова Львівської міської ради (ЛМР); Ева Вашневська, заступник декана Школи безперервної освіти, Університету МекЕван, Едмонтон, Альберта; Галина Слічна, заступник міського голови з гуманітарних питань ЛМР; Зоряна Довганик, начальник Управління освіти Департаменту гуманітарної політики ЛМР; Любомира Мандзій, директор Департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації.

„Ми щиро вдячні всім, хто нас підтримує, та закликаємо тих, які мають можливість підкріпити нашу роботу фінансово, зробити пожертву з позначкою, що вона призначена для Інституту Професійного Розвитку Вчителів (ІПРВ) СКВОР-СКУ”, – сказала Надія Луців, директор ІПРВ-СКВОР.

Пожертви можна зробити через вебсайт СКУ або чеком, який просимо надсилати до Світового Конгресу Українців на адресу: 145 Evans Avenue, Suite 207, Toronto, ON M8Z 5X8, Canada.

СКВОР,
Торонто

Вадим Карандій (посередині) з викладачами та співвикладачами Літнього Інституту-2019.

ПЕРЕДВИБОРНІ КОЛІЗІЇ

Чому „Голос“ мовчить, коли треба говорити голосно?

Нижче вміщуємо актуальний для передвиборної України текст – звернення координатора громадського руху „Українська дія“ Олексія Кляшторного до керівника партії „Голос“ Святослава Вакарчука та всіх членів цієї політичної сили.

Святославе Івановичу, члени партії „Голос“ та кандидати партії до Верховної Ради України!

Свідомих українців не може не дивувати, що передвиборна програма партії „Голос“ не містить чіткої позиції партії з питання підтримки та захисту української мови. Це неможливо зрозуміти в умовах, коли з різних сторін розпочався наступ на нашу мову.

Як відомо з історії, попередні 300 років не припинялися спроби розчинити Україну в болоті московського світу. І навіть протягом останніх 28 років незалежності України її недруги цілеспрямовано тягнули нас у те болото. І лише масовий протест свідомих громадян завадив ворогам України зробити це у 2013-2014 роках.

Ворог намагається нищити Україну не тільки ззовні, але й передусім зсередини, як павук, котрий заплутує і отрує свою жертву. Для цього вони застосовують „гібридні“ засоби культурно-інформаційної війни з Україною – телесеріали, телеканали, радіостанції, пісні, кінофільми та друковані видання. Формально ці засоби гібридної війни можуть належати громадянам нашої держави, котрі час від часу можуть про людське око навіть робити якісь псевдо-патріотичні заяви. Проте, насправді вони виконують програму ворога, спрямовану на руйнування суверенітету нашої країни, відібрання від нашого народу історичного права на повноцінно-українську національну державу.

Єдиний спосіб протистояти цьому – сильна, цілеспрямована політика повернення Україні її українського обличчя, яка має здійснюватись ще

більш твердо і переконано, ніж ворог спонукає нас до протилежного.

Дедалі яснішим стає, що справжнє осереддя і основний пункт цієї боротьби – питання утвердження панування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Перемога в цій справі означає перемогу української нації в боротьбі за своє життя, поразка означає наше зникнення. Тож зрозуміло, що в цій боротьбі, яка ведеться не на життя, а на смерть, не може бути неутралітету.

Тому дуже дивною та неприйнятною є поведінка низки політичних сил, котрі позиціонують себе як проукраїнські та патріотичні, проте, ухиляються від публічного принципового становища з питання підтримки та захисту української мови.

Безпосередньо зараз ми бачимо, як за скасування або ревізії щойно прийнятого українського Закону „Про мову“ синхронно виступили всі наші відкриті зовнішні вороги та їхні внутрішньо-українські й західні посіпаки і капітулянти, зокрема московський диктатор Володимир Путін, офіційний речник Кремля в Організації Об'єднаних Націй Василь Небензя, верховоді спонзорованих Москвою терористичних угруповань на Донбасі Денис Пушилін та Леонід Пасічник, угорський міністр закордонних справ Петер Сіярто, партії Медведчука-Бойка „За Життя!“ та Вілкула-Новінського „Опозиційний блок“.

Практично одночасно з ними з тих самих, по суті, позицій також виступили й провідні пред-

Пресфонд „Свободи“ за квітень і травень 2019 року

\$	ІМ'Я	МІСТО
120	Steck, Ulana	Mississauga, ON
100	Mysko, Zoreslava	Philadelphia, PA
25	Harhaj, Bohdan & Maria	Howell, NJ
20	Gina, Vera	Flushing, NY
	Polishchuk, Serge & Tetyana	Jersey City, NJ
	Wolowodiuk, Yaroslaw	Glen Oaks, NY
15	Bejger, Bohdan	Buffalo, NY
10	Hanypsiak, Maria	Buffalo, NY
	Kokolskyj, Roman	Philadelphia, PA
	Krywulych, Myroslaw	Amsterdam, NY
	Lysobey, Christine	Cherry Hill, NJ
	Zaika, Laura Larysa	Cheltenham, PA
5	Burdyn, Lev	Middle Village, NY
	Pytlowanyj, Wolodymyr	St Johns, MI
РАЗОМ ЗА КВІТЕНЬ: \$380		
100	Popel, George	Monmouth Jct, NJ
70	Popovych, Orest	Howell, NJ
55	Krywolap, George	Ellicott City, MD
50	Petrusha, Sophie	Troy, MI
35	Antoniak, Zenon	Richland, WA
20	Benko, Evhenia	Cleveland, OH
	Berestiansky, Roman	Chicago, IL
	Dolinsky, Larissa	Westfield, NJ
	Hayda, Ihor	Providence, RI
	Korz, Olga	Towson, MD
	Mandyk, Peter	Rollinsford, NH
	Rakowsky, Alexandra & George	Riverhead, NY
	Trach, Irene	Coral Springs, FL
15	Barniak, Roman	Basking Ridge, NJ
	Kipa, Albert	Allentown, PA
	Pawluk, Ihor	Lansdale, PA
	Zobniw, Lubomyr	Binghamton, NY
10	Halibey-Bilyk, Christine	Westchester, IL
	Kot, Michael	Warren, MI
	Lazor, Wolodymyr	Chicago, IL
	Romaniw, Julie	North Bergen, NJ
	Shust, Nestor	Fairlawn, OH
5	Kramarchuk, Zenon	New York, NY
РАЗОМ ЗА ТРАВЕНЬ: \$585		
Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“!		

ставники президентської партії „Слуга народу“: керівник Офісу Президента Андрій Богдан, представник президента у Верховній Раді Руслан Стефанчук, голова партії Дмитро Разумков, та особливо виразно – старший бізнеспартнер Президента Володимира Зеленського Борис Шефір, котрому чинний глава держави передав в управління свої бізнес-активи на час перебування на президентській посаді.

Усі ці люди – проти української мови, а значить – і проти України, або „за Україну без українців“. Протистояти такій потужній коаліції, яка, спираючись на олігархічні засоби масової інформації, атакує нас з усіх боків буде дуже нелегко.

На цьому незрозумілим та неприйнятним видається „дивне мовчання“ партії „Голос“, у виборчій програмі якої про підтримку та захист української мови не сказано жодного слова. Невже хтонебудь у керівництві партії „Голос“ не бачить, що фактичний статус української мови на території України, а значить – і перспективи збереження самого існування нашої мови та нації нині під загрозою, а ворог мобілізує і кидає у бій всі сили, щоб остаточно знищити її?!

Рух „Українська дія“ випрацював проект „Дорожньої карти мовної політики для нової Верховної Ради“, який ми пропонуємо зробити основою предметної дискусії про найповнішу реалізацію Закону „Про мову“.

Закликаємо керівництво та всіх членів партії „Голос“, особливо – її кандидатів до Верховної Ради України, відгукнутися на нашу ініціативу та розпочати публічний діалог стосовно того, що ви обіцяєте своїм виборцям зробити для підтримки і захисту української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України!

„Високий замок“

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

„Пейлос Фест“ вітає гостей

Оксана Ільків

ПЕЙЛОС ПАРК, Ілиной. – 23 червня приймала гостей парафія Церкви Різдва Діви Марії, де відбувся український фестиваль „Пейлос Фест“.

Зазвичай гостей приймали під дахом церкви, але цього року організатори подбали, щоб усе відбувалося під відкритим небом, хоча невтішна прогноза погоди проявилася короткочасним дощем.

З вітальним словом звернувся до присутніх о. Теодозій Ільницький і розпочав фестиваль молитвою. Парафіян і гостей свята вшанував своєю присутністю правлячий Єпископ Чиказької єпархії Венедикт Алексійчук.

Ведучий Микола Кудряшов представляв учасників. Українськими піснями тішили діти з вокально-хореографічної студії „Елегія“, юна гостя з Манстеру (Індіана) Софійка Саквук, а також парафіянки Квітослава Модрицька та Анна Антонів.

Багатою була і танцювальна програма – виступ українського ансамблю „Дніпро“ з Мілвокі (Висконсин). „Західна Україна“,

„Кокетка“, „Буковинський танець“ і „Гопак“ вразили гостей майстерністю виконання і це й не дивно, адже у колективу цього року 65 років.

Барвистими танцювальними візерунками прикрасили сцену учні школи танцю „Вишиванка“. Окрім українських коломийок і гопака, гості насолоджувалися латино-американськими танцями від „Flux O2 Dance Studio“, а також виступом сестричок-парафіянок Яни і Катерини Ільків.

Овації публіки викликала дефіляда красунь з дитячого модельного агентства „Ukidz Models“, які представили колекцію вишиванок Ірини Ковальової „Синій Льон“.

Кожен з учасників отримав подарунки і подяки від організаторів фестивалю.

А поки тривала концертна програма, наймолодших гостей розважали показ тварин-рептилій, майстер фігурок з повітряних кульок, мильні бульбашки, карикатури, розмальовування личок, надуті гірки та багути і їзда верхи на кониках.

Охочі взяли участь у козацьких забавах та перевірили свою міць, силу і завзятість. А також можна

На українському фестивалі в Пейлос Парку.

було придбати коралі, сучасні, стародавні чи дизайнерські вишиванки, українські книги та картини і багато інших речей у народному стилі.

Ну і яке ж українське свято обходиться без смачних наїдків? Гарячий запашний борщик, кругленькі вареники з шкварками і сметанкою, голубці, рум'яні деруни і чебуреки, шашлик, капуста і ковбас-

ки не залишили нікого байдужим. Куховарки під вправним керівництвом господині Марії Катрич вклали в ці страви багато праці й часточки своєї душі.

„Пейлос Фест“ спонзували Українська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“, Heritage Foundation, Marquette Bank, д-р Петро Кравчишин, Пол Кадерабек та сім'я Сольських.

КОМЕНТАР

Вистава була символом Академії св. Юра

Аскольд С. Лозинський

НЬЮ-ЙОРК. – У Академії св. Юра 30 травня відбулася театральна інсценізація казки „Баба Яга“ в англійській мові з повними модерними адаптаціями, але ніби не в Нью-Йорку, а на Гуцульщині. Виконавцями були американські студенти від 9-ої до 12-ої клас, час-

тина з яких були також не тільки українського походження, але з самої України. Фактично актори були українського, латиноамериканського, африканського, китайського походження, а також білої, чорної, жовтої і також мішаної рас.

Основою казки була перемога Добра над Злом, у цьому випадку української дівчини Калини над

Бабою Ягою.

На завершення програми студентський хор заспівав чотири пісні – три українські та одну американську під гучні оплески публіки. Особливо імпонуючим був сольопів молододі американки латиноамериканського походження пісні Василя Симоненка „Виростеш ти, сину“ в українській мові. На кінець прозвучала пісня Володимира Івасюка „Червона Рута“.

Академія св. Юра у Нью-Йорку – це свого роду анахронізм, який існує всупереч реаліям, але завдяки жертвності Отців і Сестер Чину св. Василя Великого (ЧСВВ) та української громади великого Нью-Йорку разом з її інституціями та меценатами. Чимало приватних освітніх інституцій закриваються сьогодні через фінансові неспроможності, але Академія щороку зростає кількістю студентів та освітнім вивінуванням.

Творили цей навчальний заклад післявоєнні емігранти з благородним наміром забезпечити потребу християнського релігійного та українського національного виховання. При цьому головну роль відіграли Отці та Сестри, монахи і монахині ЧСВВ, які відзначилися своїми освітянськими здібностями. Спершу влаштували початкову школу від садочку до восьмої класи, а згодом і академію. Наступна хвиля емігрантів далеко слабше за деякими винятками оцінила потребу національного і релігійного виховання. Можливо, тому що звикли думати, що освіта має бути їм дарована, а християнське виховання забезпечить власний дім і церква. На жаль, школу від садочка до восьмої класи не вдалося зберегти.

Академія працює до сьогоднішнього дня, хоча й перейшла відро-

дження через перетворення задля того, щоби зберегтися. Академія почала надавати стипендії найбільш потребуючим студентам-емігрантам та шукати меценатів у громаді. Оформлено окрему Фундацію допомоги. Активно включилася Українська Кредитова Кооперативна Спілка „Самопоміч“. Сьогодні в Академії навчається більше неукраїнців, ніж українців, але християнський та український дух залишилися.

В додатку у цій немов казці перемоги Добра над Злом з'явився непересічний сценарій. Академія стала не тільки кузницею християнської католицької та загальної освіти, але також засобом поширення відомостей про Україну і її народ. Сьогодні молоді люди різного етнічного походження і різної расової приналежності навчаються про український католицький обряд, традиції, історію та культуру українського народу разом з математикою, біологією, хемією, фізикою, кібернетикою та англійською мовою, світовою і американською літературою та історією, беруть участь у відзначенні великих релігійних і національних американських і українських свят, марширують з транспарантами у походах пам'яті Голодомору, виступають на фестивалях української музики.

Кращого для української освіти не можна собі уявити. А все це сталося немов у казці тому, що школа і її прихильники боролась за своє існування.

Академія не тільки вповні акредитована як навчальний заклад державними органами освіти штату Нью-Йорк, а також майже усі її випускники продовжують студії на різних американських університетах. Залишається за ними не тільки великий багаж здобутої освіти, а також і християнська етика і мораль, добра пам'ять про Україну та українців.

Ця казка є приємною і хіба несподіваною дійсністю.

Українці відвідали Фестиваль троянд

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі. – 8 червня у Колоніал-парку відбувся Фестиваль троянд, який відвідало чимало українців з довколишніх поселень.

Парк було засновано 1950 року на місці ферми родини Метлерів, котрі почали у ній господарюва-

ти від 1850-их років. А у 1970-их роках садівник Рудольф ван дер Гоот створив у парку квітник, названий пізніше його іменем. У ньому зібрано колекцію з понад 3,000 троянд.

Частину розарію став Данський сад. На святі троянд тривали концерти, частування приготували національні кухні.

Наталія Гончаренко і Михайло Андрєць з Українського Історично-Освітнього Центру при Консисторії Української Православної Церкви США на Фестивалі троянд. (Фото: Левко Хмельковський)

INSURING OUR COMMUNITY

Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1994

Святочне відзначення 100-річчя Українського Народного Союзу відбулося у формі великого концерту в Нью-Йорку у престижній залі Карнегі Гол в суботу 19-го лютого 1994 року. Понад 2,000 осіб, в тому автобуси із членами УНСоюзу з Джерзі Ситі, Ньюарку, Випані (Нью-Джерзі), Гартфорду, Нью Гейвену (Конектикат), Гемпстеду (Нью-Йорк) Вунсакету (Ровд Айленд) та окремих

автобус з членами Екзекутиви і Головного Уряду УНСоюзу, які були майже у повному складі так на концерті, як і наступного дня на спільному обіді в приміщеннях УНСоюзу в Джерзі Ситі, були свідками цього концерту. Виступали хор „Думка” з Нью-Йорку, Український Національний Хор з Філядельфії, сопрано Оксана Кровицька, бас Павло Плішка, струнний квартет ім.

Леонтовича, піаніст Микола Сук, челист Володимир Пантелеев і солісти хорів. Кульмінаційною точкою багаті програми була прем'єра ювілейної кантати на хори, соля і партії фортепіану та челью написаної на 100-річчя УНСоюзу сучасним українським композитором Іваном Карабицем до слів поета і письменника Миколи Руденка, якою диригував сам композитор.

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і удосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

LONG TERM ANNUITIES

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

CALL US TODAY!
888-538-2833

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY
125 YEARS

Б У Д Ь В І Л Ь Н И М

Без «Penalty»

за дострокове припинення

2.250% APY*

11 МІСЯЧНИЙ Шер Сертифікат

*APY - Annual Percentage Yield. Promotional period starts 06/13/2019. Limited time offer may be withdrawn at any time without notice. A minimum deposit of \$500.00 is required. A maximum amount of \$1,000,000.00 per member is allowed for this promotion. The APY is based on an assumption that dividends will remain in the account until date of early termination or maturity. Upon maturity, the term share certificate will not renew. The entire balance will be transferred to the regular share account. No Penalty fees for early withdrawal. Share Certificate rates are subject to change at any time. For additional information please call our Member Services Department at 1-888-222-8571 or visit www.selfreliance.com.

Federally insured by **NCUA**

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656

773-589-0077

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106

973-373-7839

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091

586-757-1980

136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067

847-359-5911

558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306

201-795-4061

11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212

313-366-0055

302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

630-307-0079

60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-887-2776

7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

248-487-0330

НОВИНИ З УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ“

Студентам вручили стипендії від діаспори

Леся Касіяненко

ОСТРОГ, Рівненська область. – У Національному університеті „Острозька академія“ 22 травня відбулося щорічне вручення стипендій і грантів від української діаспори студентам, аспірантам та працівникам університету. Зокрема, 10 студентів отримали іменні стипендії Фонду ім. Володимира Кузя „За здоровий спосіб життя“ (Канада). Ще 10 осіб отримали особистий грант Фонду ім. Дарії Муцак-Ковальської та Михайла Ковальського (Канада), вісім – іменний грант Фонду Оксани та Ярослава Соколиків.

Стипендії призначаються студентам бакалаврської або магістерської програми університету, які мають високе почуття національної гідності та патріотизму, ведуть і пропагують здоровий спосіб життя і відзначилися активною участю у громадському, суспільно-політичному житті та науковій діяльності університету.

Стипендії і гранти вручали почесний академік Острозького Академічного братства, племінниця засновника Фонду ім. В. Кузя Віра Маланчій, учень і вихованець В. Кузя, голова Національної скавтської організації України Пласт Богдан Колос.

Ректор Острозької академії Ігор Пасічник нагороджує ученицю Соломію Сопігу.

Окрім того, в академії відбулася презентація книги „Українські імігранти на цукрових буряках“, авторами якої є представники української діаспори в Канаді Орися-Роксолана Олійник та її син Вадим Олійник. Студентам подарували примірники книги, а голова Фундації „Енциклопедії України“ Олег Іванусів оголосив конкурс на найкращий есей за мотивами книги. За підсумками, 10 студентів академії отримали грошову винагороду від Фундації Енциклопедії України.

Учасники вручення стипендій і грантів від української діаспори. (Фото: Олексій Костюченко)

(Закінчення на стор. 16)

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Відзначили 30-ліття Студентського братства Львова

Анна Герич,
Анна Журба,
Катерина Глущенко

ЛьВІВ. – 10 червня в Українському Католицькому Університеті (УКУ) завершилося тижневе святкування 30-ліття Студентського братства Львова. Пригадати та осмислити минуле першого демократичного молодіжного руху в Україні зібралися творці організації, нинішні її члени та гості.

На зібранні виступали професор Києво-Могилянської академії, директор Фонду „Демократичні ініціативи“ ім. Ілька Кучеріва Олексій Гарань, історик і публіцист Ярослав Грицак, журналіст, дослідник самвидаву та діяч тогочасного студентського руху в Миколаєві Вахтанг Кіпіані.

У сучасній українській історії Студентське братство Львова широко відоме Революцією на граніті, але учасники розповіли, що діяльність братства була значно ширшою. Я. Грицак ствердив,

що саме Революція на граніті стала провісницею нового типу революцій, які згодом охопили Східню Європу. Вона стала можливою завдяки львівському дисидентському середовищу.

Учасницею культурологічної секції була проректор УКУ з розвитку та комунікацій Наталія Климовська, яка разом з іншими братчиками їздила відновлювати могили героїв, виступала з вертепами та міні-концертами спочатку по Львівщині, а далі в Черкаській та Вінницькій областях. Під час святкування 30-ти ліття Н. Климовську нагородили Орденом княгині Ольги III ступеня.

О. Гарань розповів, що тогочасні вимоги студентів набагато випередили майбутні політичні рухи та суспільні сили. Незважаючи на небезпеку владних репресій, протестувальникам вдалося добитися скасування статті про керівну роль Комуністичної партії, рішення про те, що Генерального прокурора України має призначати Верховна

Рада, що укласти новий союзний договір передчасно.

В. Кіпіані наголосив, що історію, якої ще немає, варто написати сьогодні. Він розповів, як у одній з

історичних монографій майже цілком проігнорований внесок Студентського братства Львова. Усі історичні документи студентського руху мусять бути оприлюднені.

Екзекутива і Рада Директорів

Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

повідомляють про ювілейні святкування

75-ліття ЗУАДК-у

субота, 12-го жовтня 2019 року
о год. 6-їй вечора

Український Освітньо-Культурний Центр
700 Cedar Road
Jenkintown, PA 19046

Вступ: \$60 дол. від особи

За інформаціями, просимо телефонувати на число 215-728-1630

Учасники відзначення 30-ліття Студентського братства Львова. (Фото: Петро Дідула)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Мистецька виставка Галини Севрук

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – До 90-річчя учасниці Клубу творчої молоді „Сучасник“ мисткині Галини Севрук в Музеї шістдесятництва – філії Музею історії Києва 18 травня відкрито виставку живопису і графіки художниці. Вона створила понад 500 камерних керамічних пластів з історії України (образи Ярослави, козака Сірка, дочки Ярослава Мудрого – королеви Франції Анни) та понад 30 монументальних керамічних панно в архітектурних спорудах Києва, Чернігова, Одеси, Алушти.

У 1964 році великий розголос в суспільстві викликало знищення вітража, створеного до 150-ліття Тараса Шевченка в Київському університеті, одним з авторів якого разом з Аллою Горською, Опанасом Заливахою, Галиною Зубченко, Людмилою Семікіною була Г. Севрук. Вітраж було розтрощено відразу після завершення роботи над ним.

Комуністична цензура заявила: „Вітраж дає грубо викривлений архізований в душі середньовічної ікони образ Т. Г. Шевченка, який нічого спільного не має з образом великого революціонера-демократа. У такому ж іконописному душі витриманий

в ескізі образ Катерини, яка є нічим іншим як стилізованим зображенням Богоматері. Шевченковські слова, написані церковно-слов'янською в'яззю (кирилицею) в поєднанні з іконописно трактованими образами, звучать ідейно двозначно“.

Всіх авторів вітража було виключено зі Спілки художників Української РСР за підписання „Листа протесту 139“ на захист репресованих. Справедливість було відновлено лише у 1989 році. У 2005 мисткині було присвоєно звання „Заслужений художник України“.

Г. Севрук народилася 1929 року у

Учасники відкриття виставки Галини Севрук. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Самарканді (Узбекистан), де на той час у вимушеній еміграції перебувала її родина ще від 1920 року. У 1930 році родина Севруків повернулася до Києва. Після навчання в художній школі при Київському художньому інституті Г. Севрук вступила до нього на факультет живопису, який закінчила 1959 року, працювала у Художньому фонді, де понайомилася з А. Горською. 1963 роком датований і її перший монументальний твір – мозаїка „Лісова пісня“ (знаходиться в Музеї Лесі Українки в Києві).

Кілька десятиліть у керамічних майстернях талановита мисткиня плідно працювала в давньому виді монументальної пластики – керамічному рельєфі. На початку 1970-их років

художниці заборонили працювати над тематикою козацтва. За дивних обставин зникла її велична монументальна стела „Дерево життя“, яка стояла в Києві на розі вулиць Володимирської та Лева Толстого. Для офіційної критики мистецтво Г. Севрук було лиш „картинками в глині“. Справжню суть її винаходів розуміли Опанас Заливаха, Іван Світличний та американська дослідниця Дарія Даревич.

В середині 1970-их років Г. Севрук повернулася до тематики Княжої доби, істотно видозмінюючи художню мову. Її осмислення категорій давньої України глибоке і комплексне. Вершиною творчих шукань Г. Севрук у ці роки стало епічне панно на тему історії Києва „Місто на семи горбах“ в готелі „Турист“.

У новому тисячолітті твори Г. Севрук виринули у станковій графіці. Художниця змалювала і „смерть своїх друзів“ і „падіння їхніх ворогів“. Серед графічних медитацій є образи Василя Стуса, І. Світличного, філософські категорії самотності і покавання.

На відкритті виставки мисткиню вітали Богдан Горинь, Василь Овсієнко, Сергій Білокінь, Рита Довгань, Оріся Сокульська, художники Олександр Мельник, Валерій Франчук, Марина Соченко, друзі Наталія Македон, Валерій Петушак та десятки інших.

Доставили воїнам подарунки

Валентина Шемчук

ПОЛТАВА. – Від школярів, студентів і „Жіночої громади“ 5 червня доставлено на передову лінію боїв проти російського агресора Великодні дарунки воїнам. Їх приготували учні міського багатoproфільного ліцею ім. Івана Котляревського та вчителі в пам'ять про полеглих за Україну на її східних кордонах випускників Святослава Горбенка й Антона Цедіка.

У Центрі соціальної адаптації учасників і інвалідів війни „Доброволець“, де всі зустрілися, голова Полтавської філії Української асоціації інвалідів АТО Андрій Кошман та голова Громадського формування з охорони громадського порядку Віталій Степанов згадали своїх відданих побратимів.

Директор гімназії ч. 17 Олена Голтвяниця та її вихованці виготовили Великодні гостинці синам України. Тут беруть пам'ять про випускника Дениса Синюка, полегло в російсько-українській війні.

Діти та їхні класні керівники Вікторія Вінченко, Вікторія Лурікова та Ірина Підгайна написали вітання військовослужбовцям, виготовили писанки-витинанки, крапанки, прикрашені бісером і виготовлені юними майстрами з дерева.

Очільники обласного відділення Міжнародної організації „Жіноча громада“ Валентина Шемчук та філії Української асоціації інвалідів і А. Кошман звернулися до Студентської ради природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету ім. Володимира Короленка з пропозицією принести обереги, листівки, солодощі для воїнів.

Студенти зібрали для захисників України печиво, цукерки, згущене молоко, тістечка, шоколяду.

Доставили святковий вантаж на передній край боротьби з російськими окупантами Волонтерський центр Харківсько-Полтавської єпархії Православної Церкви України та Центр соціальної адаптації учасників і інвалідів АТО.

Учасники акції (зліва): Віталій Степанов, Валентина Шемчук, Юлія Загора, Вікторія Чернецька й Андрій Кошман. (Фото: Андрій Кошман)

Звучали вірші Богдана-Ігоря Антонича

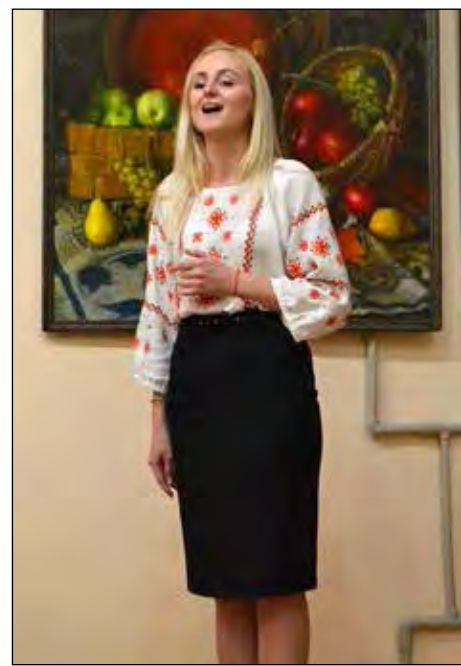
Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Поезії Богдана-Ігоря Антонича 29 травня прозвучали в обласному художньому музеї у виконанні студентів та старшоклясників міста і вразили гостротою образної мови, сучасністю мислення, інтелектуальною наповненістю, що далеко не завжди присутні в поезії. Молодь читала вірші під час відкриття фотодокументальної виставки, присвяченої 110-річчю поета з Лемківщини.

Мешканці міста вже мали знайомство з цим краєм під час перебування у місті восени минулого року Івано-Франківського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Івана Франка під керівництвом лауреата Шевченківської премії Ростислава Держипільського. Тоді драма-концерт лемківської пісні „Вигнані з раю“ у виконанні Заслуженої артистки України Галини Баранкевич представила українцям-степовикам трагедію горян.

І тодішній, і нинішній проект тривали за сприянням обласної організації „Просвіта“. Зворушливі лемківські пісні цього разу прозвучали у виконанні молодої співачки Наталі Шевченко (музичний супровід Ольги Терещенко).

Виставу представила науковий співробітник філії Львівського музею історії релігії музею-садиби Б. Антонича у його рідному селі Борятині Ольга Дядичук. В музеї відкрилась виставка релігійного живопису „Вишенські маляри XVII-XVIII ст.“ з фондів Музею релігії. Заступник директора цього музею Зоряна Білик наголосила, що одне із завдань музею – утвердження і розвиток міжконфесійного діалогу. Тож виставка релігійного живопису демонструвалась і у кількох храмах Кропивницького.

Співає Наталія Шевченко. (Фото: обласний художній музей)

Батько поета Б.-І. Антонича був священником, духовним провідником громади. І хоча уже виповнилося 141 років з дня народження о. Василя, у селі Дертиш, де він служив, досі беруть добру пам'ять про цього незвичайного священника. Свого часу він не перейшов у Московський Патріархат, залишившись вірним Українській Греко-Католицькій Церкві.

Б.-І. Антонич пішов з життя 28-річним через тяжку хворобу. Своєрідний погляд на поета очима поета представила відома авторка та науковець зі Львова Мар'яна Кияновська. Вона зазначила, що нестандартна образність творів Б.-І. Антонича породила багато нових поетичних форм. Наступниками його вона назвала Ігоря Калинця та Юрія Андруховича. Учениця школи Наталія Ковальчук представила глибоку аналізу творчості Б.-І. Антонича.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Звучали твори Скорика та Фільц

Олександра Сумарук

САМБІР, Львівська область. – 17 травня відбувся концерт творів сучасних композиторів Мирослава Скорика та Богдани Фільц. Присутня на концерті була 87-річна Б. Фільц, але, на жаль, М. Скорик взяти участь не зміг через хворобу.

Просвітяни Самбора організували подорож до села Лука, де дід М. Скорика був управителем єдиної в Галичині сільської гімназії, учні якої мусіли здавати матуру аж у Кракові, бо поляки не визнавали іспиту в селі. Батько М. Скорика працював в Самборі викладачем учительського семінару, потім був директором „Рідної Школи“, а від 1939 року директором середньої школи ч. 1.

Дитячі роки М. Скорик провів у Самборі і ще зберігся будинок, в якому жила родина Скориків. Навіть знайшлося кілька людей, які його маленького пам'ятають.

Перед концертом просвітяни разом з Б. Фільц відвідали могили 116 жертв НКВД, страчених у червні 1941 році в Самборі. Увечері Б.

Богдана Фільц (крайня праворуч) з учасницями концерту біля могили 116 жертв НКВД, страчених у червні 1941 році в Самборі. (Фото: Олександра Сумарук)

Фільц поїхала до Києва, а потім до Нової Каховки на фестиваль української музики.

Олександра Сумарук – голова „Просвіти“ у Самборі.

Фестиваль „Бережанська танцювальна весна“

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 25-26 травня в районному будинку культури відбувся фестиваль аматорських танцювальних колективів „Бережанська танцювальна весна“.

Програма складалася з 52 хореографічних постановок (понад 20 хореографічних колективів, 500 учасників). Половина виступів –

українські народні танці.

Наймолодшими були Евеліна Макогін (три з половиною роки) й чотирирічний Алессандро Йоппо-ло з танцювальної студії „Тандем“ Христини Хил'як. Ведучі – Леся Метельська та Анатолій Онишків. Наймолодші танцюристи одержали подарунки від постійного мецената фестивалю – хореографа Оксани Бей (нині перебуває у Польщі).

Виступають учасники фестивалю „Бережанська танцювальна весна“. (Фото: Світлана Задорожна)

Відкрили пам'ятну дошку Панасові Мирному

Валентина Шемчук

ПОЛТАВА. – 13 травня з нагоди 170-ої річниці від дня народження клясика української літератури Панаса Мирного відкрито за сприянням міської ради пам'ятну дошку роботи скульптора Дмитра Коршунова.

У 1949 році, до 100-ліття від дня народження П. Мирного полтавській школі ч. 8 було надано його ім'я. Про це нагадала у промові директор цієї школи Світлана Богодиста. Промовляла також лавреат

премії ім. П. Мирного, ініціаторка відкриття пам'ятної дошки Валентина Шемчук.

Право відкриття надали вихованцям Полтавського територіального відділення Малої академії наук України переможниці Всеукраїнського конкурсу-квесту „Чи знаєш ти Шевченка?“ Надії Наконечній та голові учнівського самоврядування Богданові Раткевичу. Вони читали вірші на пошану П. Мирного. Патріотичні пісні ансамблю бандуристів „Веселка“ завершили зібрання.

Учасники урочистого відкриття пам'ятної дошки Панасові Мирному в Полтаві. (Фото: Світлана Чипенко)

Видання спонзорували з Чикаго

Віра Боднарук

ПОЛТАВА. – У міській бібліотеці Полтави 19 червня відбулася презентація „Енеїди“ Івана Котляревського, яку видала обласна „Просвіта“ на відзначення 250-річчя І. Котляревського (1769-1838).

Довголітній голова „Просвіти“ Микола Кульчинський доклав багато зусиль, щоб „Енеїда“ була перевидана у цей ювілейний рік і пригадала українському читачеві про прагнення до свободи і власної державності.

У вступнім слові М. Кульчинський згадав про важливий вплив І. Котляревського на українських письменників, які прийшли після нього – Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Богдана Лепкого. „Енеїду“ видано у великому форматі, на обкладинці вміщена ілюстрація Георгія Нарбута та світлина пам'ятника І. Котляревському у Полтаві.

„Енеїда“ видана в серії „Просвітицька книгозбірня, книга 15“ за спонсорства Товариства української мови ім. Шевченка-Чикаго.

Голова Полтавської „Просвіти“ Микола Кульчинський відкриває презентацію. (Фото: Ольга Григорюк)

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 125 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати: 973-292-9800 дод. 3042

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

У Дніпрі буде бібліотека ім. Джона МакКейна

Наталія Чернешова

ДНІПРО. – Ідея заснувати унікальну бібліотеку української діаспори у Дніпрі з'явилася навесні минулого року, коли делегація представників Дніпровського муніципалітету перебувала з візитою у США. Подорож почалася з відвідин Савт Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі, де розташований найбільший український некропіль у західній півкулі.

Заручившись підтримкою закордонних українців, за створення книгозбірні взявся міський голова Дніпра Борис Філатов. Нині кількатисячний книжковий фонд уже в місті. Бібліотека носитиме ім'я Джона МакКейна – відомого американського сенатора, якого називали справжнім другом України.

Б. Філатов став одним з перших сучасних урядовців, котрий включив відвідання цього місця у програму візиту до США.

Відбулося знайомство з Архиепископом Української Православної Церкви (УПЦ) США Даниїлом. Він запропонував передати низку видань з книгозбірні Консисторії УПЦ США до бібліотеки української діаспори у Дніпрі.

Згодом у Рочестері, Нью-Йорк, художник-графік проф. Володимир Пилюшенко також погодився передати частину свого книжкового надбання у фонд майбутньої дніпровської бібліотеки. Цьому знайомству та налагодженню співпраці сприяла колишня керівниця Української кредитної спілки Тамара Денисенко.

У колекції В. Пилюшенка чимало рідкісних видань, які мають, зокрема, інший погляд на розвиток української історії, ніж насаджуваний в СРСР. Значна частина цих книжок видавалася в еміграції. Тепер літературу, надруковану за кордоном, побачать на українській землі. Це – унікальний досвід, адже найчастіше книги не передають далі місцевих центрів української культури у різних країнах.

Усі книги майбутньої бібліотеки мають чималу бібліографічну цінність. Вони були видані в Німеччині, Бразилії, Аргентині та Канаді. Це – кілька тисяч рідкісних примірників історичних книжок, унікальних світлин, платівок і добірок преси. В Україні, зокрема, на сході країни, їх побачать уперше. Новину про створення такої книгозбірні українці зустріли схвально. Чимало людей висловило інтерес до проголошеного відкриття та можливості побачити автентичні примірники різних часів.

Сам Б. Філатов назвав книжковий фонд подарунком від українців Рочестеру і Савт Бавнд-Бруку, зазначивши при цьому, що втілення проекту потребувало неабиякої долі.

У бібліотеці ім. Дж. МакКейна будуть представлені підшивки преси, що розповідає про історичні події в Україні, а також видання, які друкувалися до і після революції минулого століття, збірки спогадів очевидців, рідкісні світлини, платівки, рукописи, розшифровані записи радіопрограм і навіть продуктивні книжки українців, які

У цій будівлі буде бібліотека ім. Джона МакКейна. (Фото: Дмитро Розмеріжа)

перебували в таборах для переміщених осіб. А ще – примірники, що переповідають історію Української Повстанської Армії.

Книжки в Україну доправляли кораблем. За допомогу з доставкою у міській раді Дніпра дякують, зокрема, представникові української діаспори Ярославові Кирикові. Нині у приміщенні, де буде розташована бібліотека, завершується ремонт.

Під книгозбірню віддали перший поверх Центральної міської бібліотеки Дніпра. Відкриття, на яке чекають гостей зі США, заплановане на День міста Дніпра на початку вересня. Приєднатися до знакової події у мерії запрошують усіх

закордонних гостей, котрі сприяли заснуванню бібліотеки або просто мають бажання побачити її на власні очі.

В Україні сенатора Дж. МакКейна шанують як справжнього друга, чия підтримка допомогла країні зміцнитися у протистоянні російській агресії. Зокрема, у 2015 році Дж. МакКейн приїздив до Дніпра, де мав зустріч Б. Філатовим.

Рішення надати першій бібліотеці української діаспори ім'я Дж. МакКейна підтримала також громада Дніпра. До слухань, де обговорювали це питання, долучилися бібліотечні працівники, історики, науковці та педагоги.

Закон про мову...

(Закінчення зі стор. 1)

мову, насильно заміняла її російською в усіх сферах суспільного життя, зараз не повинна вказувати нам, якою мовою ми повинні говорити і писати”, – наголосив В. Єльченко.

„Що стосується нашого закону про мову – це наша внутрішня справа, і ми самі з цим розберемося за допомогою наших партнерів”, – додав він.

Водночас країни Заходу використали засідання Ради безпеки ООН, щоб висловити низку претензій до Москви.

США, Британія та Франція, зі свого боку, закликали Росією припинити окупацію українського Криму, анексованого Росією у 2014 році. Американський дипломат Родні Гантер наголосив, що пов'язані із Кримом санкції зберігатимуться, поки Росія не поверне Україні контроль над півостро-

вом. Він додав, що санкції через збройний конфлікт на сході України залишатимуться чинними до повного виконання Росією Мінських домовленостей.

Країни Заходу також вимагали правосуддя напередодні п'ятої річниці збиття літака рейсу МН17 у небі над Донбасом, коли загинули всі 298 людей на борту.

Крім того, Сполучені Штати та їхні союзники вимагали звільнення 24 українських моряків, затриманих російськими військовими біля Керченської протоки в листопаді 2018 року.

1 липня речник постійного представництва України при ООН Олег Ніколенко повідомив, що Росія вирішила вдруге скликати засідання Ради безпеки ООН через український мовний закон.

Раніше Росія вже ініціювала проведення засідання Ради безпеки ООН 20 травня, щоб обговорити закон про забезпечення функціонування української мови як державної. Тоді Рада безпеки

відмовилася розглядати це питання. Представники декількох країн заявили, що не варто робити це в день інавгурації нового президента України, вказавши про намір Росії чинити в такий спосіб тиск на Київ.

Верховна Рада України 25 квітня 278 голосами ухвалила закон про державну мову. Перед тим депутати кілька тижнів розглядали понад 2,000 правок, внесених до закону. Президент Петро Порошенко 15 травня підписав закон. Наступного дня закон був опублікований в офіційній пресі. 16 липня закон, за винятком окремих положень, набрав чинності.

Партія „Опозиційний блок” 16 липня подала до Верховної Ради законопроект про скасування мовного закону.

Про це свідчить інформація на сайті Ради і прес-служби партії.

Авторами законопроекту виступили народні депутати

Вадим Новинський, Олександр Вілкул і Євген Мураєв. Вони заявляють, що прийнятий закон про мову порушує Конституцію, Рамкову конвенцію Ради Європи про захист національних меншин та Європейську хартію регіональних мов.

„Мовний закон порушує ці норми в частині гарантій розвитку російської та інших мов нацменшин (ст. 10 і 11) і в частині заборони дискримінації (ст. 24)”, – йдеться у повідомленні партії.

Закон про функціонування української мови як державної передбачає відповідальність посадовців за незнання мови. Втім, ця норма діятиме лише через три роки від дати ухвалення закону. При цьому закон не обмежує приватного спілкування всіма мовами та вільного вживання мов національних меншин, заявляють його співавтори в уряді та парламенті.

**Радіо Свобода,
УНІАН, Українська Правда**

114 народних...

(Закінчення зі стор. 4)

місце в антирейтингу із балом +3.3 розділили Андрій Лозовой, Сергій Рибалка та Ігор Мосійчук (останній вийшов із фракції у червні). Найкращий бал отримала Оксана Корчин-

ська (-0.7).

У фракції „Самопоміч” найгірший бал отримала Ірина Сисоєнко (+1.0), і 12 депутатів мають позитивний бал -0.1: Олександр Данченко, Любомир Зубач, Олег Лаврик, Олександр Опанасенко, Тетяна Острікова, Лев Піддєсецький, Ірина Подоляк, Анна Романова, Роман Семенуха, Руслан Сидо-

рович, Олексій Скрипник та Єгор Соболев.

Серед позафракційних депутатів найгірший бал отримав Сергій Мельничук (+2.7) і вісім народних депутатів – позитивний бал -1.0: Наталія Веселова, Остап Єднак, Світлана Заліщук, Павло Кишкар, Сергій Лещенко, Вікторія Пташник, Окса-

на Сироїд та Віктор Чумак. „Потрібно зазначити, що Сергій Лещенко та Світлана Заліщук донедавна були у „Бльоку Петра Порошенка”, але не підтримували лінію фракції тривалий час”, – зазначила О. Ставнійчук.

**Український кризовий
медіа-центр**

Щоб розмістити рекламу у „Свободі”, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

НОВІ ВИДАННЯ

Часопис з'явився у Чехії

Левко Хмельковський

„Мандрівник“. Літературний часопис. Прага-Хмельницький: Видавець Стасюк Л. С. 2019. 40 стор.

10 травня „Свобода“ вже повідомила про вихід у Празі першого числа чесько-українського літературного часопису „Мандрівник“, видавцем якого є Товариство „Опір Західної України“, а ініціатором молодий письменник Олег Палів, лавреат нагороди ім. Волянників-Швабінських при Фундації Українського Вільного Університету в Нью-Йорку.

Тим часом число часопису надійшло до „Свободи“. Значну його частину становлять поезії Надії Гаврилук з Києва, Юлії Драгун з села Новоселиці

на Закарпатті, самого О. Павліва (чеською мовою) і передрук вірша Івана Овечка (1920-2002), який був записаний піснею Капелі Бандуристок Спільки Української Молоді на платівці „Українські колядки“.

Другу частину часопису складають рецензії на нові видання та повідомлення про вихід книг О. Павліва „Душа“ (презентація відбулася в Домі національних меншин у Празі), Тетяни Корпан „Роздоріжжя або дві дороги“, про видання поштівки до 120-річчя д-ра Володимира Горбового. Є також огляд „Сучасне становище українознавчого книговидавництва у Чехії“. Можливі читачі або автори нового часопису можуть звертатися до редакції на адресу: mandrivnyk@seznam.cz.

Книга про знайомого незнайомця

Світлана Орел

„Учитель корифеїв: життя Марка Кропивницького“. Харків, 2019.

Марка Кропивницького гідно вшановане у місті, назване на його честь. З 1940 року це ім'я носить обласний музично-драматичний театр, у місті майже 30 років діє меморіальний музей видатного режисера і драматурга. Науковець і письменник Микола Смоленчук написав про нього роман „Ой, літав орел“, виданий у кінці 1960-их років.

7 травня цього року, якраз до дня народження М. Кропивницького вийшла книга літературознавця, доктора філологічних наук Анатолія Новикова „Учитель корифеїв: життя Марка Кропивницького“. Враховуючи малий тираж і те, що вона вийшла у Харкові, навряд чи широкий читач, а тим більше мешканці міста, матимуть можливість познайомитися з книгою. А вона заслуговує цього.

Тут подано не лише розгорнуту картину життя і творчості М. Кропивницького, його взаємин з колегами, з тодішньою владою, а й загальну картину театрального життя в Україні того часу.

В радянський час говорили й писали про театр корифеїв як про щось другорядне, загумінкове порівняно з передовою російською культурою. Сам автор, проф. А. Новиков визнає, що він, будучи фактично земляком М. Кропивницького (народився і виріс у селі Сподобівка, поблизу хутора „Затишок“, де М. Кропивницький провів останні 20 років свого життя) сприймав мистця та його театрально діяльність, як щось домашнє,

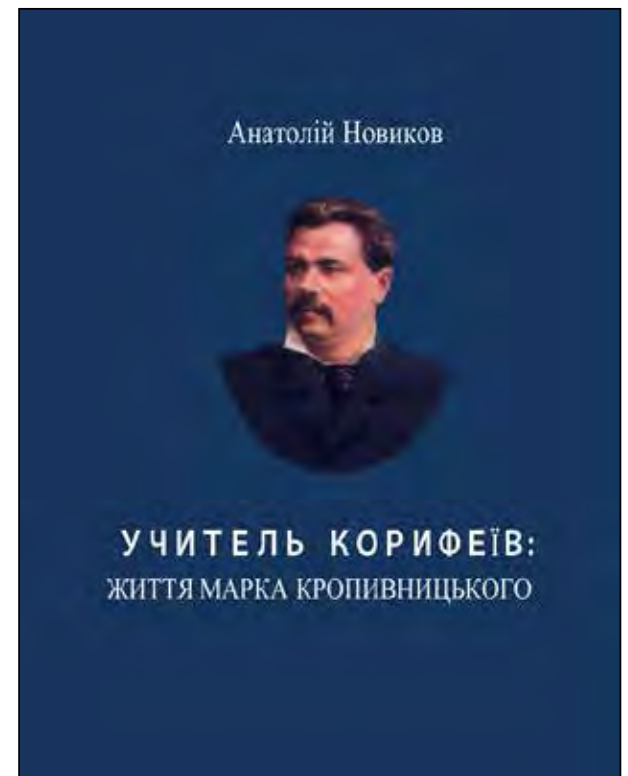
хутірське.

А у 1960-их роках, на які припало дитинство майбутнього професора філології, ще було багато живих людей, які дітьми брали участь у дитячому театрі, що його на своїй садибі організував М. Кропивницький. Зокрема Олександр Колесник, яка грала ролі у тому театрі, була близькою подругою бабусі А. Новикова. Його прабабуся працювала кухаркою у маєтку драматурга.

І лише у 1982 році, коли вийшла постановка ЮНЕСКО про відзначення 100-річчя театру корифеїв, він зовсім іншими очима подивився на те, що було близьке й знайоме з дитинства, став глибше вивчати і той період в історії і стан театрального мистецтва.

Мало відомо, наприклад, що такий мистецький спосіб, як використання акторського ансамблю, який у другій половині XIX ст. успішно використовувала німецька трупа з міста Майнінгену і мала світовий успіх, М. Кропивницький запровадив на українській сцені майже на 17 років раніше. Якщо про тріумфальні виступи театру М. Кропивницького у Росії відомо чимало, то зовсім небагато ми знаємо про виступи у Варшаві (1892, 1897 роки), і в Білорусі. Автор прослідковує родовід М. Кропивницького, працюючи якого належали до найчисельнішого в Україні шляхетського герба Сас з кінця XIV ст.

М. Кропивницький був режисером, актором, співаком, володів фактично усіма театральними професіями, але широкий загал менше знає про те, що він був ще й художником (картини згоріли під час пожежі на хуторі „Затишок“ у 1917 році), композитором, поетом, перекладачем. Як справ-

жній небадюжий син свого народу, він намагався добитися у тодішнього уряду дозволу на відкриття української школи, видання газети українською мовою, співпрацюючи у цих питаннях з відомим просвітянином Миколою Аркасом.

Книга написана живою мовою, без філологічних загадок та псевдонаукових викрутасів, якими так часто грішать гуманітарії з науковими званнями.

Кропивницький, Кіровоградська область

Війна прийшла у дитинство

Левко Хмельковський

„Війна очима дітей“. Дитячі твори. Ковель: Підприємство Івановський В. М. 2018. 44 стор.

Військовий капелян о. Михайло Іваняк з Української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Нью-Джерзі, привіз з Донбасу і передав до „Свободи“ книжечку „Війна очима дітей“, видану цього року у Ковелі.

Сам він у книжці пише: „Війна руйнує дитинство, і там, де вона ступила, змінює дітей. Ці діти в одну мить стають дорослими. Таких „дорослих“ дітей я побачив на сході України. У селі Кримське на Луганщині у 2015 році переді мною постали діти, в очах з яких було дуже чітко видно – життя може завтра обірватися“.

Село Кримське опинилося у самому осередку війни і кілька разів переходило з рук до рук. Більшість мешканців виїхала, будівлі переважно зруйновані. Залишилися діти і з ними вчителька української мови і літератури Світлана Лихитченко, з ініціативи якої з'явилася книжка. Її учні брали участь у Всеукраїнських конкурсах учнівської творчості і до книжки увійшли вірші Дарії Кононової, Вікторії Антонової, Дениса Чубарева, Богдана Красняника, Олени Бугери, малюнки Микити Полякова, світлина о. М. Іваняка, Петра Мірчука і Ярослава Федуніва,

дитячі листи.

Основа книжки складає есей Олени Бугери, яка записала події у селі, свідком яких стала за час війни. Спершу до села приїхали автом чоловіки, які записували людей на якийсь незрозумілий селянам референдум. Потім прийшли озброєні козаки, які застрелили у дворі чоловіка учительки Наталі Олександрівни. Це був 42-річний майор міліції у відставці Геннадій Хитренко, який волів жити в Україні. Чужинці прийшли до школи і наказали сховати усю українську символіку.

До села наближалося українське військо і козаки повтікали. Почалася щоденна стрілянина. Люди ховалися у льохах. На бойових машинах, які увійшли в село, були синьо-жовті прапори. Українські вояки поділилися з селянами харчами, бо у селі вже не стало ні торгівлі, ні запасів у хатах. У відповідь селяни зварили для них борщ, наліпили вареників.

Коли у серпні в боях сталася перерва, селяни почали виїждати. До школи прийшли військові капеляни оо. Ярослав та Ігор, а 9 листопада 2015 року – о. Михайло. Разом з дітьми молилися, співали пісень, запросили дітей до Львова, де їх гостинно зустрічали й обдаровували.

Після повернення до Кримського О. Бугера захворіла і їй допомагала військовий лікар Євдокія Степанівна, яка у селі рятувала поране-

них вояків.

Дівчина ще раз побувала у мирній Україні. Тепер її і ще 15 односельців запросили до Яремчі сестри-мироносиці. А у рідному селі тривала війна і 15-річна дівчина закінчила свій есей словами: „Ми всі настраждалися вдосталь. Треба сказати: „Досить!“, зупинити бойові дії, цей безлад, це братовбивство. Тож збережемо свою рідну землю, свою мову, свою домівку! Збережемо для себе і для дітей майбутнього!“.

Праця

Потрібно на постійну роботу українку-опікунку до хворої жінки у Springfield, NJ.

Тел.: 973-885-8847

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

2200 Route 10 West, Suite 109

Parsippany, NJ 07054

(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD

e-mail: roxolanald@roxolana.com

web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ**МОРЕМ • АВІА**

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літальницю.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service**ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:**

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100	\$ 7	\$400	\$12	\$ 800	\$17
\$150	\$10	\$500	\$12	\$ 900	\$20
\$200	\$10	\$600	\$15	\$1000	\$20
\$300	\$12	\$700	\$17		

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салямі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ

645 W. 1st Ave.

Tel.: (908) 241-2190

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA

1916 Welsh Rd., Unit 3

Tel.: (215) 969-4986

(215) 728-6040

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець Страхування Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unamember.com

Правда і неправда...

(Закінчення зі стор. 1)

ці – Михайло Максимович, Осип Бодяньський, Михайло Драгоманов, в історичній науці – Микола Костомаров, Володимир Антонович, Дмитро Яворницький, згодом Михайло Грушевський та інші.

Все ж як не творча спадщина, то сама постать П. Куліша в якомусь розумінні стоїть мовби відокремлено від сотень і тисяч діячів української національної культури. Біографи поета і дослідники його життя і творчості схиляються до думки, що річ тут передусім в його людській натурі, в самотньому характері, визначальною рисою якого був егоїзм – самовивіщення, перебільшення власного значення. Мабуть, лише психоаналітик годен дійти до якихось остаточних висновків, нам же залишаються лише здогади. Легко уявити, як український і самозакоханий П. Куліш незатишно почував себе поряд з Т. Шевченком, усвідомлюючи – був для цього досить розумним і талановитим – свою поетичну вторинність.

Про це згодом писав І. Франко: „Всю тут було, – лірика й епіка, слов'янофільство й демократизм, Хмельниччина і козаччина перед Хмельницьким, тон народної пісні і манера Шевченка, і початки спеці-

альної Кулішевої філософії... не було тільки одного – Шевченкового генія, Шевченкового гарячого почуття, яким він умів осяяти, огріти все, до чого доторкнулося його перо. Даремно Куліш вишліхтовував зверхню форму своїх віршів, щоб вона була ліпша від занедбаної форми Шевченкових поезій... Іронія долі визначила йому перше місце в числі епігонів Шевченка з усіма неприємними прикметами епігонізму...”

Ймовірно, була ще одна поважна спонукка в П. Куліша до тяжкого змагання з самим собою. В молодості він був одним з братчиків-кирило-методівців. На допитах вів себе далеко не так достойно, як, скажімо, Т. Шевченко чи Микола Гулак, чи Василь Білозерський, чи Олександр Навроцький. З-під арешту П. Куліш писав до начальника III Відділення таємної поліції Леонтія Дубельта: „...Візьміть, Ваше превосходительство на себе турботу схилити государя до великодушного прощення моєї нерозумності. Я ж, пам'ятаючи, що для мене зроблено, усі сили свої і здібності вживу на те, щоб майбутніми моїми творами загландити шкоду, заподіяну моїми нерозумними діями”.

Прикладом такого „загладжування“ є роман П. Куліша „Чорна рада“, зокрема сумнозвісний епілог до цього твору, де чорним по білому читаємо чорні й за змістом рядки: „...Я бажав виставити в усій виразності втіленої історії причини політичної нікчемності Малоросії, й кожному хисткому розумові довести, не дисертацією, а художнім відтворенням забутої і спотвореної в наших поняттях старовини, моральну необхідність злиття в одну державу південного руського племені з північним...”

Через 20 років після „Досвітків“, у „Хуторній поезії“ П. Куліш дійшов уже до зовсім огидного для здорового українського національного почуття прославляння катів України – Петра I і Катерини II.

Тому П. Куліш залишається болючою драмою у нашій культурній історії, хоч, звісно, він і сам відчував своє мученицьке роздвоєння, бо щиро вважати Україну „найблагочестивішою землею на світі“ і водночас не бачити в нашій історії нічого вартого похвали – з цим внутрішнім конфліктом тяжко було йому, архичутливий натурі, жити.

Слабким виправданням для П. Куліша є те, що подібні погляди на Україну і українців мав і його відомий сучасник М. Костомаров, підкреслю-

ючи у своїй праці „Дві руські народності“, що „в характері українського народу позначилася перевага особистого волі, а у великорусів переважає спільність... великоруси старались утворити на міцних основах спільну будівлю, проїняту єдиним духом...”

Однак, це лише напівправа, бо не можна підносити часові узагальнення до рівня вічності, не можна ставити низько українську сутність, як це зробив П. Куліш, на тій підставі, що українці хоч і володіють великими духовними і естетичними скарбами, хоч і витворили недосягну для багатьох народів пісенну культуру, але ж нездатні створити могутню централізовану державу.

У ширшому часовому діапазоні категоричні висновки П. Куліша і М. Костомарова виглядають занадто спрощеними і недостатніми. Обидва вони не спромоглися передбачити, яким злом виявиться в дальшій людській історії вкрай централізована російська імперія або не менш централізований Третій райх. Або, і це вже побачимо в недалекому майбутньому, – червоний Китай.

У травні 1945 року, вже наприкінці війни, у дні нищівної поразки нацизму, кореспондент швейцарської газети „Die Weltwoche“ запитав знаменитого психоаналітика Карла Густава Юнга, що є причиною такого фатального психологічного підпадання німців під вплив темних ідей і темних особистостей, і чи цей вплив стосується також швайцарців німецького походження.

Відповідь була: „Ми відгороджені від цієї сугестивності своєю малою кількістю. Якби населення Швайцарії було 80 млн., то з нами могло б статися те ж саме, оскільки демонів притягують переважно маси. У колективі людина втрачає коріння, і тоді демони можуть заволодіти нею. Тому на практиці нацисти займалися тільки формуванням величезних мас і ніколи – формуванням особистості... Нас, швайцарців, захищають від цих небезпек наш федералізм і наш індивідуалізм. У нас неможлива така масова акумуляція, як в Німеччині, і можливо, в подібній відособленості полягає спосіб лікування, завдяки якому можна приборкати демонів...”

Ця відповідь повною мірою стосується України і українців, їхньої свободолюбності, їхнього невикоріненого і нерідо надмірного індивідуалізму. Бо що може бути більшою заслугою перед сучасним світом, як не підпасти під владу демонів?

Студентам вручили...

(Закінчення зі стор. 11)

* * *

22 травня відбулося нагородження переможців VIII Всеукраїнського конкурсу „Визвольна боротьба у творчості Уласа Самчука“, який проводиться з ініціатииви та з підтримкою сім'ї Соколиків з Канади, єдиних розпорядників спадщини Уласа Самчука.

Оксана та св. п. Ярослав Соколики були ініціаторами встановлення пам'ятника видатному українському письменникові-публіцистові до його 100-річчя, відкриття музею У. Самчука в Рівному а також надали Національному університетові „Острозька академія“ право на перевидання його творів для широкого кола читачів в Україні.

У номінації „Найкраща наукова робота“ перші здобули Христина Семерин, Ірина Білоконь та Юлія Артемова. Найгрунтовнішими публікаціями про творчість У.

Самчука у засобах масової інформації журі визначило статті аспіранта Олександра Подвишеного, учениці Рівненської школи ч. 8 Ольги Полевик та учениці Рівненського обласного наукового ліцею-інтернату Соломії Сопіги. У номінації „Найкращий учнівський твір“ найвищу оцінку отримали учениця школи з села Великі Копані, Херсонська область, Вікторія Пачкурна, учениця гімназії в Асканії-Новій, Херсонська область, Анна Шокун та учениця школи Каріна Главацька з Полонного, Хмельницька область.

Переможці конкурсу отримали грамоти, книги і грошові нагороди. Інших конкурсантів, чий роботи також були виконані на високому рівні, організатори нагородили заохочувальними нагородами та подяками. Серед відзначених подяками – активний учасник конкурсу викладач позашкільної освіти гуртків основ журналістської творчості та професійної орієнтації з Харкова Леонід Гапеев.

ПОСТАТІ

Український голос з Хорватії

Олександр Панченко

Про Ореста Власова-Овдієнка, який тривалий час працював в українській службі Радіо Свобода, а потім замешкав у столиці Баварії Мюнхені, я довідався з публікацій Владислава Проненка та Богдана Гориня, дещо про нього мені розповідав й проф. Анатоль Камінський, керівник української редакції Радіо Свобода, якого у травні 2016 року я відвідав у Ворвіку, Нью-Йорк.

О. Власов побачив світ 30 липня 1937 року в родині греко-католицького священника Олександра Власова та Наталії (народженої Лабенцької) в селі Грабар, що неподалік столиці Республіки Хорватії Загреб.

За деякий час мене з О. Власовим-Овдієнком дещо „зблизив“ Фейсбук, який відкрив нам нові можливості для спілкування. О. Власов-Овдієнко розповів, що батько – східняк із Чернігівщини, село Українське (колись – Ярошівка), мати – галичанка з села Витвиця. Позналилися в Бережанах. Побралися в селі Липовляни, в Хорватії. Предки були спадковими дворянами. Їх світами розвіяло, залишилося тільки кілька світлин.

Батько О. Власов походив із козацького дворянського роду, закінчив гімназію в Бережанах, де познайомився з Н. Лабенцькою, яка училася в середній школі. У Берліні він учився на Медичному факультеті й брав активну участь у політичній праці тамтешньої української громади. У Німеччині товаришував зі студентами з Хорватії. Це йому й стало поштовхом виїхати до Хорватії, де він у Загребі закінчив студії бого-

словії. Після висвячення з дружиною прибув на свою першу парафію до села Грабар, де народився син Орест.

Влітку 1942 року О. Власов загинув мученицькою смертю від кулі тамтешніх комуністичних пратизанів. Після трагічної смерті чоловіка Н. Власова виїхала з дітьми до хорватського міста Крижевці – осередку Греко-католицької епархії. У Крижевцях Орест розпочав навчатися в початковій школі, яку закінчив у селі Пргомеље, куди родина Власових згодом переїхала.

О. Власов-Овдієнко середню освіту здобував у загребській клясичній гімназії і під час навчання жив у тамтешній греко-католицькій семінарії. Потім навчався в Загребському університеті, на факультеті юридичних наук. Якийсь час працював у міському суді в місті Б'еловар. Познайомився з донькою українського священника Тараса Думки – Стефанією, й вони 1964 року одружилися.

У той час почав писати вірші, а підтримував його в цьому український письменник Михайло Ковач. Перші вірші надруковано в газеті „Руске слово“ та журналі „Шветлосц“, які виходили в місті Новий Сад і мали окремі сторінки українською літературною мовою. Згодом, побувавши в гостях у Югославії, київський літературознавець Олекса Мишанич узяв зі собою в Україну Орестові вірші, які опубліковано в журналах „Вітчизна“ та „Дніпро“. Вірші друкував український мюнхенський журнал „Сучасність“.

Злидні життя в Югославії змусили молоде подружжя вирушити з донечкою Ларисою у світи. Допомогли їм українці із Західної Німеч-

Орест Власов-Овдієнко з внучкою Зарою. 2010 рік. (Фото: архів О. Власова-Овдієнка)

чини. В Українському Вільному Університеті Мюнхені О. Власов-Овдієнко познайомився з тодішнім начальником Української служби Радіо Свобода, американським українцем Джоном Басарабом і став членом Української редакції, де він працював до літа 1995 року, коли радіостанцію перенесено до Праги. О. Власов-Овдієнко вийшов на пенсію. На радіо виступав під псевдом „Овдієнко“, яке було другим родинним прізвиськом, а також кличкою його батька в ОУН.

Цілу низку його політичних статей друкували українські газети в діаспорі – паризьке „Українське слово“ та мюнхенський „Шлях Перемоги“. Тепер родина Власових часто буває в незалежній Хорватії, де має над Адриатичним морем помешкання, відвідує свою рідню в Хорватії й Словенії. О. Власов був членом керівництва німецько-українського товариства „Робочий форум Україна“, завданням якого було поширення правдивої інформації про Україну.

СКУ: Рішення Ради...

(Закінчення зі стор. 2)

СКУ закликає Раду Європи дотримуватись щодо Російської Федерації стандартів, викладених у Статуті Ради Європи, та запровадити додаткові санкції проти Росії, включно й за військову агресію Москви проти України біля Керченської протоки в Чорному морі. Росія продовжує незаконно затримувати українські кораблі та моряків, всупереч тому, що Міжнародний трибунал ООН з морського права зобов'язав російську владу звільнити затриманих українських моряків до 25 червня 2019 року.

СКУ ще раз засуджує триваючу агресію Росії проти України, включно з безпосереднім порушенням Росією

своїх зобов'язань згідно з Будапештським меморандумом 1994 року та Гельсінкськими угодами щодо використання загрози та сили проти територіальної цілісності в східній Україні, а також військову окупацію Кримського півострова.

Відновлюючи повне членство Російської Федерації в ПАРЕ, Рада суперечить своїм власним позиціям, а саме:

- У квітні 2014 року у відповідь на окупацію України ПАРЕ заявила, що анексією Криму Російська Федерація порушила Статут Ради Європи та свої зобов'язання перед Радою.

- У 2014 році Рада Європи своєю резолюцією ч. 1990 призупинила право голосування Росії та її право на участь у керівних органах асамблеї та в місіях зі спостереження за вибора-

ми.

- 27 березня 2014 року Резолюція Генеральної Асамблеї ООН ч. 68/292 закликала держави та міжнародні організації продовжувати визнавати Крим частиною України.

- Моніторингова місія ООН з прав людини (березень 2019 року) повідомила про порушення в Криму людських прав кримських татар, етнічних українців і неросійських православних релігійних меншин з боку Російської Федерації як окупаційної сили в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

- Резолюцією ч. 2034 (2015) Рада Європи закликала російську владу скасувати незаконну анексію Криму, розслідувати звинувачення щодо порушень людських прав, розформувати всі воєнізовані формування

в регіоні та скасувати закриття кримськотатарського телеканалу АТР.

„Це ганебно, що Російська Федерація, яка ігнорує рішення міжнародних органів, веде деструктивну зовнішню політику та вбиває або залякує свою політичну опозицію, може бути членом Ради Європи, місія якої полягає в підтримці миру і співпраці в Європі та прав і свобод людини, – заявив Президент СКУ Павло Грод. – Повернення Росії до ПАРЕ без виконання жодних вимог Ради Європи суттєво послаблює правозастосовну спроможність Ради і дає Росії зелене світло для подальших порушень міжнародного права і принципів Ради Європи. Це рішення лише заохочуватиме Росію до подальшої агресивної політики щодо України, Грузії, Молдови та інших країн регіону“.

Два дні...

(Закінчення зі стор. 3)

подарував Блаженніший Святослав. Він згадав про це на зустрічі з нами:

„Знайте, що мій погляд кожного ранку та кожного вечора лине до ікони Богородиці, яку Блаженніший подарував мені, від'їжджаючи з Буенос-Айресу, щоб перебрати уряд Верховного Архієпископа, доручений йому Церквою. Перед цією іконою я розпочинаю та завершую свій день, ввіряючи ласкавості Богородиці, яка є Матір'ю, вас усіх та вашу Церкву. Можна сказати, що розпочинаю та завершую дні „по-українському“, споглядаючи на Богородицю“.

Для уважного ока і серця ці слова Папи показують, наскільки особистим для нього є питання України.

Протягом двох днів очільники Ватикану теж мали нагоду краще пізнати та глибше зрозуміти, чим є Україна, українці і наша Церква. Ми ж намагалися бути добрими комунікаторами.

Чи все сказане? Все почуте? Оче-

видно, що ні. Однак, є надія, що зформувався новий формат розмови. Щирий діалог чи, радше, поліфонія – без діалектики і фейку – у якій домінували повага, гостинність і бажання зрозуміти одне одного. Ми разом молилися і слухали.

Католицька Церква є інституцією Божою і людською. Вона працює з душею і серцем, а не з металом чи каменем. Її зброя м'яка: передовсім молитва, слово, а часом і мовчанка. Зрозуміти силу молитви, слова і мовчанки непросто, особливо, коли вибухають бомби і вирують пристрасті.

Протягом цих двох днів з Папою Франциском і його співпрацівниками ми відчували спілкування від серця до серця. Переконали, що Папа вболіває за долю всіх людей на цій таїнственній, драматичній, глибоко зраненій, але Богом любленій Земній кулі.

Він інтенсивно і зосереджено намагається зрозуміти потреби українців від Карпат до Донбасу, від Чорнобилля до Криму, бажання всіх вірних київської традиції у різних країнах та на різних континентах.

Бог є близько, особливо там, де болить, Його свідки завжди поруч, коли нам непросто. Вони не витрачають час на суперечки, не марнують зусиль на переконання сильних світу цього, а безпосередньо і щиро слухають, стоячи біля нас у солідарності.

Ми могли це бачити в очах Папи, його поставі і безпосередності, коли він тихо пив еспресо, дозволяючи Блаженнішому Святославу і усім нам говорити від імені глобальних українців – від Аргентини до Австралії, від Ванкуверу до Фльориди, від Лос-Анджелесу до Монреалю, від Сяну до Дону.

Такою ж була постава його співпрацівників. Зокрема Кардинала Пієтра Пароліна – держсекретаря, другої особи за відповідальністю у Ватикані. Тихий, усміхнений, привітний, він не боїться зізнатися, якщо чогось не знає. Вправний дипломат, який щиро, без лукавства, прагне будувати мости. Він особисто відвідав Україну вже після початку війни, щоб зблизька побачити, що відбувається. Також Кардинала Леонарда Сандрі – відповідального за Східні Католицькі Церкви, який завжди вислов-

лював глибоку пошану до УГКЦ. Він був у сірій зоні на Донбасі, мовився з нами в Зарваниці, кілька тижнів тому зустрічався з нашими вірними в Північній Америці.

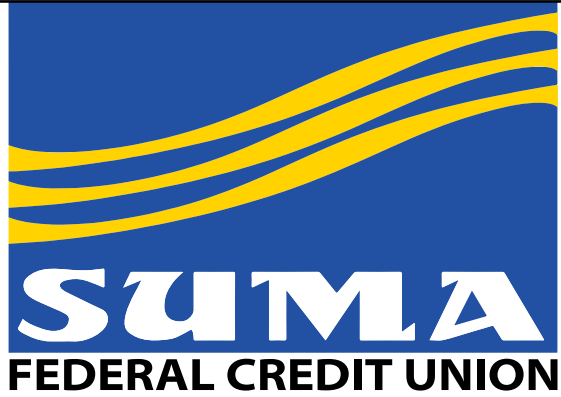
Таке ж ставлення ми побачили в усіх присутніх на зустрічах кардиналах, архієпископах і монсенйорах.

Сказати і почути все за два дні неможливо. Вони є стартом для глибокого пізнання, яке все одно буде неповним, але Господь доповнить все і буде з нами усіма. Це процес йде по висхідній – він символічний і не зупиниться на Курії чи на Папі, бо не в них повнота благодаті, а в Бозі Живому.

Проте їхнє свідчення нас зворушило. Простота спільної кави стала для нас промовистою. Час покаже, які з цієї розмови будуть конкретні плоди.

„Українська правда“

Владика Борис Гудзяк – архієпископ Філадельфійський УКЦ, президент Українського Католицького Університету, член українського ПЕН-клубу, кавалер ордена Почесного Легіону Франції.

ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

It's the Season

ДЛЯ

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ НА МАШИНУ!

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

2.25% APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

 Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG

Аркадій Муляк-Яцківський був патріотом США і України

23 травня в Каліфорнії помер активіст-меценат Аркадій Муляк-Яцківський. Він народився 9 травня 1930 року в Києві. Батьки його були активними патріотами України. Мати львів'янка, батько у 1938 році засуджений на 25 років ув'язнення, звільнений за амнестією у пізніх 1940-их роках. У 1939 році мати з дочкою Лідєю та синами Любомиром, Аркадієм та Юрком переїхали до батьків матері у Львові.

З вибухом німецько-советської війни 22 червня 1941 року, Любомир та три річний Юрко були евакуйовані без відома матері: Юрко в Саратов у Росії, де його адоптував службовець КГБ, Любомир опинився на Уралі, де вступив до військово-летунського училища.

А. Муляк-Яцківський почав шкільну освіту в Києві, продовжував її у Львові й у вересні 1941 року, в час німецької окупації, вступив до Академічної гімназії. У червні 1944 року зголосився добровольцем у формацію Українського Юнацтва. Кінець війни застав його в Ляйпцігу.

8 квітня 1945 року А. Муляк-Яцківському вдалося пробитися до окупованої американцями зони Німеччини, де в баварському місті Ландсгут був табір українських переміщених осіб. У таборній гімназії закінчив матурою середню освіту. Згодом Американський комітет спасіння воєнних сиріт Європи перевіз А. Муляк-Яцківського до США, у Нью-Гейвен, Коннектикат.

Св. п. Аркадій Муляк-Яцківський

А. Муляк-Яцківський зголосився добровільно до війська, закінчив Армійську школу мов у Монтерей, Каліфорнія. Після активної служби в Американській армії, вчився у Каліфорнійському університеті в Лос Анджелесі, де здобув диплом бакалавра. Ще два роки студював право, але не скінчив, вирішив стати хіропрактиком, два роки вивчав медичні предмети, та остаточно працював у літакобудівній компанії Lockheed-Boeing, завершивши свою кар'єру як віце-президент, відповідальний за успішне використання підопічних компаній. Вийшов на пенсію в 1992 році.

У 1948-1951 роках А. Муляк-

Яцківський служив в Армії США, в тому числі два роки при Головному штабі Збройних Сил США в Токіо, Японія. Після відходу з активної служби залишився в активній резерві. В 1992 році він вийшов зі служби в ранзі полковника.

А. Муляк-Яцківський був активним суспільним діячем української громади Лос Анджелесу, співзасновником Товариства допомоги Україні, організував постачання інвалідних візочків в Україну, був щедрим анонімним меценатом на українознавчі наукові студії в про-

відних університетах США, Канади й України, на Український Музей в Нью-Йорку, канцелярію Українського Конгресового Комітету Америки в Києві, видання книжок і стипендії для здібних студентів.

Похорон з військовими почестями і церемонією відбувся 21 червня на військовому цвинтарі Riverside National Cemetery у Каліфорнії.

Вічна Йому пам'ять!

Оксана Кордунська
з синами **Володимиром і Юрієм**
Львів

Провід 5-го куреня Уладу Старших Пластунів
і 20-го куреня Уладу Пластових Сеніорів
ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ

ділиться сумною вісткою,
що 7 липня 2019 року відійшов у Вічність
пл. сен. керівництва

св. п. Володимир Рак

колишній Великий Майстер Ордену Хрестоносців,
колишній Станичний Пластової Станиці в Нью-Йорку,
довголітній член вищих пластових провідів.

В імені Ордену складаємо горем прибитій Родині
наші найглибші співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

З Хрестом і Мечем!

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130

FAX 908-253-0027

TOLL FREE 800-458-5467

kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

VARSHAVSKY MONUMENTS

862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Сободи“: adukr@optonline.net

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Сободи“: adukr@optonline.net

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЄКТ

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Працюємо для української громади з 1951 року!

***Ваші ощадності зростають
найшвидше на сертифікатах***

2.89% АРУ*
однорічний

3.05% АРУ*
дворічний

3.15% АРУ*
трирічний

3.41% АРУ*
п'ятирічний

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГБОРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL

*АРУ - Відсоток у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Відсоткова ставка може бути змінена в будь який час.